

หอสมุดสถาบันราชภัฏมหาสารคาม

วิทยานิพนธ์
รายงานวิจัยเรื่อง

ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

นางสาวนภาพร จันทร
นางสาวภาวิณี ผิวหอม
นางสาวรุ่งนภา แสงกล้า
นางสาวอรชร สะอาดยิ่ง

หอสมุดสถาบันราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน.....-3.20.2547
เลขทะเบียน..... 157987
เลขเรียกหนังสือ..... 915.93 9262 2547

โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ
ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ปี พ.ศ.2547

นางสาวอรชร สะอาดยิ่ง
ผู้อำนวยการวิทยานิพนธ์

คณะวิทยาการจัดการ ได้พิจารณาการวิจัยฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับไว้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้

.....*นิพนธ์*.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย
(อาจารย์กชธรมน วงศ์คำ)

.....*ท. อมร*.....คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพิมล เฉลิมมีประเสริฐ)

วันที่ *๒๘* เดือน *๑๙* เดือน 2547

.....*นิพนธ์*.....ผู้วิจัย
(นางสาวนภภรณ์ จันทร์)

.....*ภาวิณี*.....ผู้วิจัย
(นางสาวภาวิณี ผิวหอม)

.....*รุ่งนภา*.....ผู้วิจัย
(นางสาวรุ่งนภา แสงกล้า)

.....*อรชร*.....ผู้วิจัย
(นางสาวอรชร สะอาดยิ่ง)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ชื่อเรื่อง ศึกษาศึกษภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต
จังหวัดชัยภูมิ

ผู้วิจัย

1. นางสาวนภาพรณัฏ์ จันทร์
2. นางสาวภาวิณี ผิวหอม
3. นางสาวรุ่งนภา แสงกล้า
4. นางสาวอรชร สะอาดยิ่ง

อาจารย์ที่ปรึกษา อ. กชกรมน วงศ์คำ

โปรแกรมวิชา/คณะ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ

สถาบันศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปีที่ได้รับทุน 2547

บทคัดย่อ

การศึกษาศึกษาภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบถึงความต้องการ ทักษะคติ พฤติกรรม ความนิยม ความประทับใจ ปัญหาและอุปสรรคของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 200 คน โดยได้จากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี และประกอบอาชีพพนักงาน / นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามส่วนใหญ่มาเป็นครั้งแรก นิยมมาเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวเป็นส่วนมากเพราะมีความสะดวกสบายในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและไปเป็นหมู่คณะที่มีจำนวน 1 - 5 คน วัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ โดยข้อมูลที่นักท่องเที่ยวรู้จักอุทยานแห่งชาติป่าหินงามได้จากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ , วารสารการท่องเที่ยว , โบรชัวร์ เป็นต้น สถานที่ท่องเที่ยวภายใน

อุทยานแห่งชาติป่าหินงามที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุด คือ ทุ่งดอกกระเจียว ซึ่งถือได้ว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเที่ยวมากที่สุด แต่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามยังพบปัญหาที่ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไข คือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เช่น ห้องน้ำไม่สะอาด ร้านอาหารไม่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่ดูแลนักท่องเที่ยวไม่ทั่วถึง

ส่วนด้านความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการให้พัฒนาในด้านต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม คือ การพัฒนาด้านความสะอาดภายในอุทยานแห่งชาติ เพิ่มปริมาณห้องน้ำมากขึ้น มีการจัดอบรมทรัพยากรบุคคลภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามอยู่เสมอ และต้องการให้มีฤดูเปิด - ปิด อุทยานแห่งชาติ เพื่อการฟื้นฟูสภาพป่าให้ยั่งยืนสืบไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำนำ

รายงานวิจัยเรื่อง ศักยภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนมีความเครียดจากการทำงาน ดังนั้นเมื่อมีวันหยุดจึงต้องการพักผ่อน และท่องเที่ยวเพื่อรักษาสุขภาพร่างกายและจิตใจ ประเทศต่างๆจึงหันมาส่งเสริมการท่องเที่ยวประเทศของตน เพื่อประชาชนในประเทศของตนและเพื่อนักท่องเที่ยวจากประเทศอื่นๆ จะได้มีโอกาสมาชื่นชมแหล่งท่องเที่ยวในประเทศของตนอันจะนำมาซึ่งชื่อเสียงและเงินตราเข้าประเทศ

ประเทศไทยเองก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพราะรายได้จากการท่องเที่ยวถือเป็นรายได้หลักของประเทศ ดังจะเห็นได้จากการตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาขึ้นและทางภาครัฐบาลได้จัดตั้งโครงการต่างๆและได้สนับสนุนโครงการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น เที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือน หรือล่าสุดนี้ก็เป็น Unseen In Thailand การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้พัฒนาการท่องเที่ยวได้ทุกทิศทาง

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรม ปัจจัยและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามและศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม พร้อมทั้งศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ซึ่งคณะผู้ทำการวิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จำนวน 200 ชุด จึงได้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม 2. พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม 3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม 4. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือของนักท่องเที่ยวที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านในการให้ข้อมูล เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม และที่ขาดไม่ได้คือ ท่านอาจารย์ กชกรมณ วงศ์คำ ที่ท่านให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ คณะผู้ทำการวิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เนื้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
2.1 เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1.1 ปรัชญาแนวคิดด้านการท่องเที่ยว	
ความหมายของการท่องเที่ยวและความหมายของนักท่องเที่ยว	6
ทรัพยากรการท่องเที่ยว	7
ความสำคัญของการท่องเที่ยว	8
การพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทย	9
วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	11
ประเภทการท่องเที่ยว	12
ปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดการเดินทางไปท่องเที่ยว	13
2.1.2 การจัดการอุทยานแห่งชาติ	
อุทยานแห่งชาติ	14
วนอุทยาน	15
2.1.3 สภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิ	
ขอบเขตที่ตั้งของจังหวัดชัยภูมิ	15
ลักษณะภูมิประเทศ	16
การปกครอง	17
การเดินทางสู่จังหวัดชัยภูมิ	18
คนสำคัญเมืองชัยภูมิ	18

สารบัญ (ต่อ)

เนื้อเรื่อง	หน้า
สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ	19
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
2.3 บริบทการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม	23
ประวัติความเป็นมา	23
ข้อมูลชีวภาพ	26
ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	27
บทที่ 3 ระเบียบวิจัย	
3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	29
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	30
3.3 การสร้างเครื่องมือวัด	30
3.4 ประชากรและกลุ่มที่สุ่มตัวอย่าง	31
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม	35
ตอนที่ 2 แสดงทัศนคติของผู้เดินทางท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม	40
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ	47
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ	49
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	52
5.2 วิธีการดำเนินการวิจัย	52
5.3 สรุปผลการวิจัย	53
ข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว	56
5.4 อภิปรายผล	57

สารบัญ (ต่อ)

บรรณานุกรม

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

ภาคผนวก ข การของบประมาณโครงการขอทุนวิจัย

ภาคผนวก ค รูปภาพ

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ โดยคิดเป็นร้อยละ	35
ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามอายุ โดยคิดเป็นร้อยละ	36
ตารางที่ 3 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามการศึกษา โดยคิดเป็นร้อยละ	37
ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามสถานภาพ โดยคิดเป็นร้อยละ	37
ตารางที่ 5 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามอาชีพ โดยคิดเป็นร้อยละ	38
ตารางที่ 6 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามรายได้ โดยคิดเป็นร้อยละ	39
ตารางที่ 7 ตารางแสดงจำนวนครั้งของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ	40
ตารางที่ 8 ตารางแสดงพาหนะของนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการเดินทางมาเที่ยว อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ	41
ตารางที่ 9 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่ร่วมเดินทางมาด้วยกัน เพื่อมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ	42
ตารางที่ 10 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยว จำแนกตามวัตถุประสงค์ ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ	43
ตารางที่ 11 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยว จำแนกตามสื่อประชาสัมพันธ์ โดยคิดเป็นร้อยละ	44
ตารางที่ 12 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยว จำแนกตามความประทับใจ ของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ	45
ตารางที่ 13 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยว จำแนกตามปัจจัยต่างๆ ที่นักท่องเที่ยว ต้องการให้ทางอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม พัฒนาเพื่อให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากขึ้น โดยคิดเป็นร้อยละ	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 14 ตารางแสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ
โดยคิดเป็นร้อยละ

หน้า

47

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาการทำวิจัย

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาสัมผัสกับบรรยากาศของธรรมชาติที่สวยงาม ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์และความมีน้ำใจไมตรีของคนไทย ทรัพยากรการท่องเที่ยวของประเทศไทยก็มีอย่างมากมายทั่วทุกภาคและทุกจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ โบราณคดี และศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นน้ำตก ภูเขา ทะเล และสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดเริ่มของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้จำนวนมากเข้าสู่ประเทศ ก่อให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจการค้าและของที่ระลึก ธุรกิจเหล่านี้จะขายบริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง ส่วนธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยทางอ้อม เช่น การผลิตสินค้าเกษตรกรรม การผลิตสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะกระจายออกไปสู่หลายอาชีพและหลายท้องที่ โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่จะทำรายได้จากการท่องเที่ยวทำให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ มีการลงทุนหรือขยายกิจการอื่น เป็นผลให้มีการจ้างงานมากขึ้น พร้อมทั้งการท่องเที่ยวยังสามารถช่วยเสริมสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติและท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ได้อีกด้วย และยังมีความสำคัญที่ก่อให้เกิดการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ทำให้เจ้าของท้องถิ่นได้ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณี เกิดความภาคภูมิใจรักและหวงแหนวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นตน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านการท่องเที่ยวไม่น้อยไปกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมและวิถีชีวิตของชาวอีสาน และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติสวนป่า น้ำตก ภูเขา เป็นต้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานประกอบด้วย 19จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร

ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ
อุรธานี และอุบลราชธานี

จังหวัดชัยภูมิเป็นอีกจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการส่งเสริมอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยว เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่บนเส้น
ขอบที่ราบสูงอีสาน ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับภาคกลางและภาคเหนือ เป็นดินแดนแห่งทุ่งดอกกระเจียว
แสนงาม และสายน้ำตกชุ่มฉ่ำยามหน้าฝน เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ป่ามากที่สุดจังหวัดหนึ่งในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ มีเทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ ภูพังเหย ภูแลนคา ภูพญาฝ่อ อันเป็นต้นกำเนิด
แม่น้ำชี

จังหวัดชัยภูมิอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 342 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 12,778
ตารางกิโลเมตรแบ่งการปกครองเป็น 15 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบ้านเขว้า
อำเภอกอนสวรรค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอจัตุรัส
อำเภอภูเขียว อำเภอบ้านแท่น อำเภอแก่งคร้อ อำเภอกอนสาร อำเภอเทพสถิต อำเภอเนินสง่า
อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอภักดีชุมพล และกิ่งอำเภอซับใหญ่

ด้านประวัติศาสตร์ ชัยภูมิมีอารยธรรมซ้อนกันหลายสมัย ตั้งแต่สมัยทวารวดี สมัยขอมจน
ถึงอิทธิพลลาวล้านช้าง มีการค้นพบโบราณสถาน โบราณวัตถุมากมายในหลายพื้นที่ของจังหวัด
ต่อมาปรากฏชื่อเป็นเมืองหน้าด่านในสมัยกรุงศรีอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
ภายหลังจึงร้างไป และมาปรากฏชื่ออีกครั้งในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยมีชาวเวียงจันทน์เข้ามา
สร้างบ้านแปงเมือง มีผู้นำชื่อ “แล” ซึ่งต่อมาได้รับราชการแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองคนแรกของชัยภูมิ

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิมีอยู่อย่างมากมาย ทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยว
ทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ โบราณคดีและประเพณี
ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอุทยานแห่งชาติตาไผ่ ภูคิง ทุ่งหญ้าธรรมชาติบนยอดเขาสูง อุทยานแห่งชาติ
ไทรทอง , อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม , ย้อนรอยประวัติศาสตร์พระเจ้าองค์ตื้อ , ชมทิวทัศน์สัมผัส
มอหินขาว , ถ้ำแก้ว , ถ้ำวัวแดง , ภูแลนคา , น้ำตกสายรุ้ง , แหล่งโบราณคดีบ้านกุดโจ่ง , พระพุทธบาท
วัดเขายายหอม ขึ้นชมทิวทัศน์วัดผาเก็ง โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เป็นแหล่งท่องเที่ยว
ที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวมาก

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาตินายงกลัก ในท้องที่ตำบลโป่งนก
ตำบลนายงกลัก ตำบลบ้านไร่ ตำบลละตะแบก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ มีสภาพป่า
สมบูรณ์ เป็นต้นน้ำลำธารของกลุ่มน้ำชีและแม่น้ำป่าสัก โดยมีประวัติความเป็นมา ดังนี้

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เดิมเป็นลานหินงามที่รู้จักเฉพาะราษฎรในท้องถิ่น ต่อมาเมื่อ พ.ศ.2528 นายอำเภอเทพสถิต และป่าไม้อำเภอเทพสถิต ได้ออกตรวจพื้นที่และพบลานหินธรรมชาติที่มีรูปร่างสวยงาม มีคุณค่าควรอนุรักษ์ไว้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนของบุคคลทั่วไป จึงเสนอเรื่องไปยังกรมป่าไม้ ผ่านทางจังหวัดชัยภูมิ ในขั้นตอนกรมป่าไม้ได้ประกาศเป็นวนอุทยานป่าหินงาม เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2529 ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,250 ไร่

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2536 กรมป่าไม้ได้ทำการสำรวจพื้นที่ใกล้เคียงอย่างละเอียดและพบว่ายังมีพื้นที่ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ เมื่อรวบรวมพื้นที่แล้วประมาณ 112 ตารางกิโลเมตร หรือ 70,000 ไร่ โดยพื้นที่ดังกล่าวได้กันหมู่บ้านออกจากพื้นที่เรียบร้อยแล้ว โดยการปฏิรูปที่ดิน อีกทั้งพื้นที่เตรียมจัดตั้งที่มีความโดดเด่นทางธรณีวิทยา มีลานหินที่มีรูปลักษณะสวยงาม มีพันธุ์ไม้ล้มลุกประจำถิ่น ที่มีดอกสีชมพูอมม่วง ออกดอกในช่วงต้นฤดูฝน มีน้ำตกไหลตลอดปี สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้ในรูปแบบของอุทยานแห่งชาติ

ต่อมากรมป่าไม้ มีคำสั่งที่ 1642/2537 ให้นายวิรัตน์ จันทร์เผือก นักวิชาการป่าไม้ 5 ตำแหน่งเลขที่ 2459 อุทยานแห่งชาติรามคำแหง จังหวัดสุโขทัย ไปดำเนินการจัดตั้งพื้นที่ป่าดังกล่าวให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 และให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าอุทยานแห่งชาติป่าหินงามแห่งนี้ด้วย

ในบริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงามมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ได้แก่ ลานหินงาม จุดชมวิวยอดแผ่นดิน และอีกสถานที่หนึ่ง ซึ่งกล่าวกันว่าถ้าไม่ได้ไปสถานที่นั้นก็เหมือนกับไปไม่ถึงจังหวัดชัยภูมิ สถานที่แห่งนั้นคือ ทุ่งดอกกระเจียว ซึ่งดอกกระเจียวจะขึ้นและบานเป็นสีชมพูอมม่วงในช่วงต้นฤดูฝนเท่านั้น ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคมของทุกปี

อุทยานแห่งชาติป่าหินงามจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีศักยภาพการท่องเที่ยวที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงได้ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว เพื่อจะได้ผลจากการศึกษาดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ด้านข้อมูลให้กับหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ที่สนใจ ได้ทราบถึงปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจากการท่องเที่ยว สามารถนำไปกำหนดวิธีการแก้ปัญหาและวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
3. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
4. เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
2. ได้ทราบถึงปัจจัยและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
3. ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
5. ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

1.4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

1. พื้นที่ของการศึกษาค้นคว้า บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
2. ขอบเขตของประชากรที่ทำการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามโดยการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 200 คน
3. กำหนดระยะเวลาในการวิจัย 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2547 ถึง เดือนกันยายน 2547

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

อุทยานแห่งชาติ หมายถึง พื้นที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งที่ได้สงวนรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและความรื่นรมย์ของประชาชน โดยมีพระราชกฤษฎีกา ประกาศกำหนดไว้เป็นอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

ป่าหินงาม หมายถึง ชื่อของอุทยานแห่งชาติแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ

ดอกกระเจียว หมายถึง ชื่อดอกไม้ชนิดหนึ่งมีทั้งสีขาวและสีม่วง บางคนเรียก “บัวสวรรค์”

จุดชมวิวยุคแผ่นดิน หมายถึง ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ภายในอุทยานแห่งชาติ

ป่าหินงาม

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่ไปในที่ต่าง ๆ เพื่อทัศนศึกษาหาความรู้หรือความเพลิดเพลิน

ศักยภาพ หมายถึง อำนาจหรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่

ประชาสัมพันธ์ หมายถึง ติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน

พัฒนา หมายถึง ทำให้เจริญ

ปัญหา หมายถึง ข้อสงสัย , คำถาม , ข้อที่ต้องพิจารณาแก้ไข

อุปสรรค หมายถึง เครื่องขัดข้อง , ความขัดข้อง , เครื่องขัดขวาง

ทัศนคติ หมายถึง แนวความคิดเห็น

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกจากร่างกาย , ความคิดและความรู้

สื่อเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

ทัศนศึกษา หมายถึง ท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความรู้

ประชากร หมายถึง หมู่พลเมือง

อนุรักษ์ หมายถึง รักษาให้คงเดิม , ปกป้องกัน

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง วัตถุใด ๆ ที่พิมพ์ขึ้นที่ทำให้เกิดการติดต่อให้ถึงกันหรือชักนำให้รู้จัก

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ปรัชญาแนวคิดด้านการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยวและความหมายของนักท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2533 : 19) ได้กล่าวถึงความหมายของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางครอบคลุมการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ การเล่นกีฬา การติดต่อธุรกิจ ตลอดจนเยี่ยมชมเยี่ยมนิคมเยียนญาติพี่น้อง ความหมายของการท่องเที่ยวในหลักการแล้ว อาจกำหนดได้โดยเงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

1. เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. เดินทางด้วยความสมัครใจ
3. เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ที่มีไว้เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้

ความหมายของนักท่องเที่ยว กองสถิติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2526 : 1-4) ได้ให้ความหมายและจำแนกประเภทของนักท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Visitor) คือ บุคคลที่มีได้พำนักอาศัยถาวรในราชอาณาจักรไทย เดินทางเข้ามาเพื่อการพักผ่อน การเยี่ยมชมเยี่ยมนิคมเยียนญาติ การศึกษาหาความรู้ การกีฬา การศาสนา ติดต่อธุรกิจ หรือประกอบภารกิจใด ๆ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้นจากผู้ใดในราชอาณาจักรไทย
2. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourist) คือ นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย แต่ครั้งอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 60 วัน
3. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ไม่ค้างคืน (International Excursionist) คือ นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยแต่ครั้ง โดยมิได้ค้างคืน

4. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Visitor) คือ บุคคลทุกสัญชาติซึ่งมีที่พำนักถาวรอยู่ในราชอาณาจักรไทย และเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งในอีกจังหวัดหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่ถิ่นที่อยู่ประจำของตน เพื่อการพักผ่อน การศึกษาหาความรู้ การกีฬา การศาสนา การประชุมสัมมนา การติดต่อธุรกิจหรือประกอบกิจการใดๆ แต่ทั้งนี้ต้องมีได้ค่าจ้างในการประกอบภารกิจการนั้นจากผู้ใด

5. นักท่องเที่ยวภายในประเทศค้างคืน (Domestic Tourist) คือ นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไปค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยปัจจุบันแต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน

6. นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไม่ค้างคืน (Domestic Excursionist) คือ นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่มีได้พักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยปัจจุบัน

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2529 : 22) ได้จำแนกทรัพยากรการท่องเที่ยวไว้ 3 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง สภาพทางกายภาพของธรรมชาติที่มีความสวยงามหรือน่าสนใจ เช่น ภูเขา น้ำตก ลำธาร ทะเลสาบ ทะเลทราย ทะเล เกาะต่างๆ เป็นต้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ ทั้งที่เป็นมรดกในอดีตและสร้างขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเป็นวัตถุ พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้าง แต่มีผลดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น อนุสรณ์สถาน เมืองโบราณ ศาสนสถาน พระราชวังโบราณ พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม และการประพฤติปฏิบัติที่ยึดถือสืบต่อกันมา ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น สภาพชีวิตริมแม่น้ำลำคลอง เรือนแพ งานเทศกาล ประเพณีต่างๆ ศิลปะการแสดงต่างๆ เป็นต้น

ความสำคัญของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2533 : 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

- 1.1 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก รายได้จากต่างประเทศช่วยลดการขาดดุลทางการค้าได้อีกทางหนึ่ง
- 1.2 รายได้จากการท่องเที่ยวมีผลทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีกว่า 2 เท่าตัว
- 1.3 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคเมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยวในชนบท การพัฒนาความเจริญก็จะไปถึงภูมิภาคนั้นๆ

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง และจะต้องได้รับความร่วมมือจากพลเมืองทุกคนในประเทศ เพื่อที่จะทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

1. ทางด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของประเทศและของโลกมีความสำคัญกับการท่องเที่ยว ดังนี้คือ

1.1 สร้างรายได้ให้แก่ประเทศชาติการท่องเที่ยวนับเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ทำรายได้ให้กับประเทศจำนวนมากมาย เพราะนักท่องเที่ยวแต่ละคนจะนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้จ่ายเป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าซื้อของ ค่าเดินทางภายในประเทศ ค่าชมความบันเทิงและอื่นๆอย่างมากมาย และเป็นผลทำให้เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมีความเจริญอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางนับว่าเป็นรายได้ที่สำคัญอันหนึ่งที่ช่วยลดการขาดดุลการชำระเงินของประเทศ เมื่อเทียบกับรายได้ของการส่งออกของประเทศไทยทั้งหมด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 เป็นต้นมา รายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับมาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2538 - 2540 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางมาเยือนประเทศไทยจำนวนมากขึ้น และนำรายได้ให้ประเทศเพิ่มมากขึ้น

1.2 สร้างงานอาชีพให้แก่ประชาชน การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการขนาดใหญ่ที่มี อุตสาหกรรมย่อย และธุรกิจต่างๆ เกี่ยวข้องอีกมากมาย ก่อให้เกิดอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงและทางอ้อม อาชีพที่เกี่ยวข้องได้แก่ การบริการที่เกี่ยวกับที่พัก และอาหาร การบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ การขับรถรับจ้าง การบริการเช่าเรือ - รถ การขายของที่ระลึก เป็นต้น ส่วนอาชีพที่เกี่ยวข้องทางอ้อมได้แก่ การก่อสร้างสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก การผลิตสินค้าพื้นเมือง สินค้าที่ระลึกและสินค้าทางการเกษตร ซึ่งมีผลทำให้เกิดการจ้างงานขึ้น อันเป็นการกระจายการสร้างงานออกไปสู่ชนบทด้วย

2. ทางด้านสังคม

การท่องเที่ยวมีความสำคัญในการพัฒนาสังคมดังนี้

- 2.1 การท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว สังคมไทยเป็นสังคมของชาติที่เก่าแก่ที่สั่งสมและสืบสานมรดกมาทางวัฒนธรรมมาไว้ช้านาน ทำให้เป็นโอกาสที่ดีที่จะนำออกมาเผยแพร่ โดยการฟื้นฟู และอนุรักษ์ไว้
- 2.2 การท่องเที่ยวมีส่วนสร้างสมความปลอดภัยและความมั่นคงให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น ท้องถิ่นใดที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ท้องถิ่นนั้นย่อมได้รับการเสริมสร้างด้านความมั่นคงและปลอดภัยด้วย

3. ทางด้านการเมือง

- 3.1 การท่องเที่ยวมีส่วนช่วยเสริมความสัมพันธ์ไมตรีและความเข้าใจของประชาชนทั้งมวล อันจะเป็นหนทางที่จะนำไปสู่สันติภาพของโลก
- 3.2 การท่องเที่ยวทำให้นานาประเทศรู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น เนื่องจากประเทศเริ่มได้เข้าร่วมในองค์การ สมาคม เกี่ยวกับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีส่วนช่วยในการเข้าร่วมการเอื้ออำนวยประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้กว้างขวางมากขึ้น

การพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทย

ในภาวะโลกปัจจุบันผู้คนหันมาสนใจการท่องเที่ยวมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวในประเทศของตนเอง (Domestic Tour) การท่องเที่ยวนอกประเทศ (Outbound Tour) หรือการท่องเที่ยวในประเทศ (Inbound Tour) โดยทุกประเทศมีจุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยวเหมือนกันหมด คือ ต้องการหารายได้เข้าประเทศ และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวรู้จักประเทศของตนเพิ่มมากขึ้น

สำหรับประเทศไทย การท่องเที่ยวได้พัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2467 โดยมีการจัดแผนกโฆษณาขึ้นในกิจการการรถไฟ เพื่อทำหน้าที่รับรองและให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาเที่ยวในประเทศไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2479 ได้มีการจัดตั้งแผนกส่งเสริมการพาณิชย์และการท่องเที่ยวขึ้น ในกระทรวงเศรษฐกิจเพื่อรองรับงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวมาจากการรถไฟ แต่เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้การดำเนินการดังกล่าวสิ้นสุดไปในปี พ.ศ. 2492 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้น ขึ้นตรงกับกรมโฆษณาการหรือกรมประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันและต่อมารัฐบาลได้เริ่มส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้นอย่างจริงจังในสมัย

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยได้จัดตั้งองค์การการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือ อ.ส.ท. ขึ้นในปี พ.ศ.2502 และเปลี่ยนชื่อเป็นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือ ททท. ในปี พ.ศ. 2522 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้พยายามที่จะช่วยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น จะเห็นได้จากการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศขึ้น ซึ่งรวมปรากฏการณ์อยู่ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 – 2534) โดยการกำหนดบำรุงรักษา และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแนวทางการบริหารการท่องเที่ยว และแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยว ต่อมาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 – 2534) และฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแต่ละฉบับ จะมุ่งเน้นนโยบายตามหลักดังนี้

1. ส่งเสริมชักจูงให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาสู่ประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้ามาเพิ่มพูนเศรษฐกิจส่วนรวม
2. ขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่น เพื่อเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้ถึงประชาชนในทุกภูมิภาค ในประเทศไทยแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี และชุมชนดั้งเดิมของไทย แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้มีกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย เช่น ในเชียงใหม่ เชียงราย และภูเก็ต นักท่องเที่ยวต่างชาติจะรู้จักเพราะมีอยู่ในแผนที่สำนักท่องเที่ยวของโลกและกลายเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวมวลชน
3. อนุรักษ์ และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ให้ดีที่สุด จะเห็นได้จากรัฐบาลไทยใช้ความพยายามอย่างมากที่จะบำรุงรักษา บำรุงแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และพยายามตัดถนนและเส้นทางที่จะให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้สะดวก มีการเปิดแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชม บางแห่งเป็นสถานที่สำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติทางด้านเทศกาลต่างๆ ที่มีอยู่ประจำท้องถิ่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมมือกับกรมศิลปากร และชาวบ้านชุมชนในโบราณสถานต่างๆ จึงได้ทำการอนุรักษ์สืบทอดประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆของท้องถิ่น และปรับปรุงให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อเป็นจุดขายให้กับนักท่องเที่ยว

4. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานดี เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนให้มากขึ้น

5. สร้างกำลังคนที่เป็นคนไทยเข้าทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากที่สุด จะเห็นได้จากรัฐบาล และสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้ผลิตนักศึกษาในสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำนวนมากเพื่อให้เพียงพอกับการนำไปใช้ในหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และได้มีการอบรมบุคลากรประจำการเพื่อให้ความรู้และทักษะดียิ่งขึ้น และอยู่ในระดับมาตรฐานสากล

ตั้งแต่ พ.ศ. 2530 จนถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้มีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจังเห็นได้จากปี พ.ศ. 2530 รัฐบาลได้กำหนดคเป็นปีท่องเที่ยวไทย ทำให้สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวดีขึ้นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากทุก ๆ ฝ่ายให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ที่จะให้บริการที่เป็นเลิศกับนักท่องเที่ยว ทำให้อัตราการขยายตัวการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี จนปี พ.ศ. 2541 รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นปี พ.ศ. 2541 - 2542 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวอีกครั้งโดยใช้คำขวัญว่าปีท่องเที่ยวไทย 2541 - 2542 (Amazing Thailand 1998 - 1999) โดยมีหลักการและเหตุผลเพื่อการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 และวโรกาสพระชนมายุครบ 6 รอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ. 2542 นอกจากนี้ยังต้องการยกระดับคุณภาพของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยในด้านภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ คู่คุณค่าแก่การท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวไว้ 5 ประเภทคือ

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนการประกอบอาชีพของคนไทยในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2. เผยแพร่ประเทศไทยในด้านความงามของธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา และวิวัฒนาการของเทคโนโลยี ตลอดจนกิจการอย่างอื่นอันจะเป็นการชักจูงให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว

3. อำนวยความสะดวก และความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

4. ส่งเสริมความเข้าใจอันดี และความเป็นไมตรีระหว่างประชาชน และระหว่างประเทศ โดยอาศัยการท่องเที่ยว

5. ริเริ่มให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยว และเพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2539 : 48 - 49)

นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ตั้งหน่วยงานตำรวจท่องเที่ยวขึ้น ในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2525 และยกฐานะขึ้นใหม่ในวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534 เป็นกองบังคับการท่องเที่ยวซึ่งไวกว่านั้น หน่วยงานรัฐบาลที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวได้นำเสนอให้มี ตราพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 ขึ้นเพื่อมุ่งให้ความคุ้มครองนักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ด้วย เป็นผลให้มีการก่อตั้งสำนักงานทะเบียน ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการส่งเสริม กำกับ ดูแลการประกอบธุรกิจนำเที่ยว และอาชีพมัคคุเทศก์ให้เป็นระเบียบและได้มาตรฐานตามกฎหมาย กำหนด

ประเภทการท่องเที่ยว

ม.ล. คຸ້ຍ ชุมสาย (2527 : 49-54) ได้กล่าวถึงประเภทของการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและเพื่อสิ่งอื่น ๆ ที่จะมีผลเพื่อความสนุกสนาน
2. การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน มักจะใช้วันหยุดเพื่อพักผ่อนทั้งร่างกายและจิตใจและมักจะเอาภาวะอากาศเป็นเกณฑ์ตัดสินใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่ไหน
3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จะเป็นการศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ในแง่มานุษยวิทยา สังคมวิทยา หรือข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์
4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา นักท่องเที่ยวมีจุดประสงค์หลักเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬาครั้งใหญ่ ๆ ของโลก หรือเดินทางไปเล่นกีฬาชนิดต่าง ๆ
5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ เป็นผลพลอยได้จากการเดินทางไปทำธุรกิจซึ่งนักธุรกิจอาจเก็บเวลาเพื่อการท่องเที่ยวด้วยในบางครั้ง
6. การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา ในการประชุมสัมมนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกือบจะไม่มีกรยกเว้นการนำเที่ยวเข้าไปในรายการของการประชุมสัมมนา
7. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา บุคคลบางพวกที่เดินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อทำการศึกษาหรือทำงานวิจัยโดยใช้เวลานาน ๆ จึงนับว่าเป็นการท่องเที่ยวอีกประเภทหนึ่ง

ปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดการเดินทางไปท่องเที่ยว

วิชัย เทียนน้อย (2528 : 15) กล่าวว่า ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว แบ่งออกได้ 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยทางด้านกายภาพหรือธรรมชาติ (Physical Factors) ได้แก่
 - 1.1 ลักษณะภูมิประเทศ เพราะลักษณะภูมิประเทศทำให้เกิดภูมิทัศน์ทางธรรมชาติที่สวยงาม และช่วยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการ
 - 1.2 ลักษณะภูมิอากาศ การเดินทางของนักท่องเที่ยวจะต้องทราบเรื่องราวของลมฟ้าอากาศล่วงหน้าก่อนการเดินทาง เพราะการเดินทางและการจัดกิจกรรมนันทนาการ การเตรียมอุปกรณ์และเสื้อผ้า ให้เหมาะกับสภาพภูมิอากาศ
2. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Culture Factors) ปัจจัยทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัจจัยทางธรรมชาติ ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว ได้แก่ การประกอบอาชีพ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี มรดกทางประวัติศาสตร์ และการคมนาคม

ปานใจ สุมะดินันท์ (2532 : 12) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยผลักดันเป็นสภาพเงื่อนไขกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยว ได้แก่ ความเคร่งเครียดจากการทำงาน สุขภาพอนามัยที่ไม่ดี ความแออัดเนื่องจากประชากรมากเกินไป ความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ ความต้องการเดินทางไปเยี่ยมญาติ เพื่อนฝูง คนรู้จัก การไปทำธุรกิจและหน้าที่การงาน รวมทั้งการท่องเที่ยวเพื่อเหตุผลด้านสถานภาพและชื่อเสียงของคน
2. ปัจจัยดึงดูด เป็นสภาพเงื่อนไขที่ดึงดูดให้บุคคลเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่
 - 2.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมที่ดีขึ้น ของประชากรและประเทศชาติ เช่น รายได้ของประชากรดีขึ้น เป็นต้น
 - 2.2 ปัจจัยด้านแหล่งศิลปวัฒนธรรม เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ เป็นต้น
 - 2.3 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและประเพณี เช่น เทศกาลงานประเพณี ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น
 - 2.4 ปัจจัยด้านกายภาพ เช่น สภาพภูมิอากาศ ทัศนียภาพ เป็นต้น

วิจัย เทียนน้อย (2528 : 3-4) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวมีปัจจัยสำคัญ คือ

1. ความเคร่งเครียดในการทำงาน จากการทำงานที่เคร่งเครียดที่ต้องใช้กำลังกายและกำลังความคิดเป็นอย่างมาก ร่างกายจึงจำเป็นต้องพักผ่อนเพื่อให้การทำงานช่วงต่อไปมี ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. รายได้ของประชากรดีขึ้น จากการทำประชกรมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีเวลาว่างพอที่จะนำมาใช้เพื่อการพักผ่อน
3. ความสะดวกในการคมนาคม ในสภาพปัจจุบันที่การคมนาคมติดต่อไปมาสะดวกสบาย จึงเป็นแรงจูงใจทำให้ประชากรอยากไปใช้บริการการท่องเที่ยว
4. มีเวลาว่างจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เครื่องมือเครื่องใช้มีประสิทธิภาพ นำมาใช้แทนแรงงานคนได้ การผลิตสินค้าจึงเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้คนมีเวลาว่างมาก
5. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้ชุมชนเมืองมีสภาพแออัดและเกิดมลภาวะ ประชากรในเมืองจึงหาโอกาสไปท่องเที่ยวในชนบท ในขณะที่เดียวกันชาวชนบทก็ต้องการเดินทางไปชมความเจริญเติบโตในด้านต่าง ๆ ของเมืองด้วย

2.1.2 การจัดการอุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติ (NATIONAL PARK)

อุทยานแห่งชาติมีความหมายที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศทั่วโลก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประวัติศาสตร์ความเป็นมา และความจำเป็นของการประกาศจัดตั้ง ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ สำหรับประเทศไทย อุทยานแห่งชาติมีความหมายทั้งในเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวและการศึกษาวิจัย ส่วนความหมายของอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 ได้กำหนดความหมายอุทยานแห่งชาติไว้ดังนี้ “ที่ดินซึ่งรวมไว้ ทั้งที่ดินทั่วไป ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง อ่าง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และชายฝั่งที่ได้รับการกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ลักษณะที่ดินดังกล่าวเป็นที่ที่มีสภาพธรรมชาติที่น่าสนใจ และมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์ หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ ทบวง การเมือง ทั้งนี้การกำหนดดังกล่าวก็เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและความรื่นรมย์ของประชาชนสืบไป”

อุทยานแห่งชาติในประเทศไทยทุกแห่งมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 10 ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นไปตามหลักสากลของการจัดการอุทยานแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติตามระดับมาตรฐานสากล นอกจากนี้จะมีคุณลักษณะที่เด่นในระดับชาติแล้ว ยังต้องดำเนินการบริหารและจัดการโดยหน่วยงานของภาครัฐและมีเจ้าหน้าที่เพียงพอแก่การคุ้มครองป้องกันพื้นที่อนุรักษ์ให้รอดพ้นจากการบุกรุกทำลาย

พื้นที่จัดตั้งอุทยานแห่งชาติจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1.อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่สืบไป
- 2.เป็นแหล่งค้นคว้าวิจัย ทางวิชาการในเรื่องของธรรมชาติวิทยา และนิเวศวิทยา
- 3.เป็นแหล่งพักผ่อนของประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างต่อเนื่องและถาวร

ตลอดไป

วนอุทยาน (FOREST PARK)

หมายถึง พื้นที่ขนาดเล็กซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจมีความสำคัญในระดับท้องถิ่น โดยมีจุดเด่น เช่น น้ำตก หุบเหว หน้าผา เป็นต้น โดยปกติแล้ว วนอุทยานจะไม่อยู่ไกล จากชุมชน และนักเดินทางสามารถเดินทางเข้าถึงสะดวก

2.1.3 สภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดชัยภูมิ

ขอบเขตที่ตั้งของจังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพิกัดทางภูมิศาสตร์อยู่ที่ละติจูดที่ 15 องศา 48 ลิปดา 17.5 ฟลิปดา และลองจิจูด 102 องศา 2 ลิปดา 17.5 ฟลิปดา มีพื้นที่ประมาณ 12,778 ตารางกิโลเมตร โดยมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาค และอันดับ 8 ของประเทศ

อาณาเขตติดต่อของจังหวัดชัยภูมิมีดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดเลยและขอนแก่น
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรีและเพชรบูรณ์

จังหวัดชัยภูมิอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

- จากชัยภูมิตั้งกรุงเทพฯ 332 กิโลเมตร
- จากชัยภูมิตั้งนครราชสีมา 120 กิโลเมตร
- จากชัยภูมิตั้งขอนแก่น 140 กิโลเมตร
- จากชัยภูมิตั้งอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ 349 กิโลเมตร
- จากชัยภูมิตั้งนครสวรรค์ 230 กิโลเมตร

และจากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอต่าง ๆ ในชัยภูมิมีระยะทางห่างกันดังนี้

- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอคอนสวรรค์ 38 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอหนองบัวแดง 53 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอภูเขียว 80 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอคอนสาร 125 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอแก้งคร้อ 45 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอเกษตรสมบูรณ์ 90 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอบ้านแท่น 80 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอบำเหน็จณรงค์ 58 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอเทพสถิต 105 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอหนองบัวระเหว 33 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอกักตี่ชุมพล 85 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งอำเภอเนินสง่า 30 กิโลเมตร
- จากอำเภอเมืองชัยภูมิตั้งกิ่งอำเภอซับใหญ่ 62 กิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดชัยภูมินั้นมีลักษณะเช่นเดียวกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ เป็นที่ราบสูง ประกอบด้วยป่าไม้และภูเขา ร้อยละ 58 ของพื้นที่จังหวัด บริเวณตอนกลางมีเทือกเขาและป่าทึบสลับซับซ้อน ซึ่งประกอบด้วย ภูอิเฒ่า ภูเขียว ภูเลนคา และภูพังเหย โดยตั้งเรียงรายจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ถึงทิศตะวันตก ดังนั้นพื้นที่ของจังหวัดชัยภูมิจึงถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนจากเทือกเขาเหล่านี้

ส่วนเหนือของจังหวัดชัยภูมิประกอบด้วยอำเภอหนองบัวแดง อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอคอนสาร อำเภอภูเขียว อำเภอกักตี่ชุมพล และอำเภอเนินสง่า

ส่วนใต้ของจังหวัดชัยภูมิประกอบด้วย อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอกอนสวรรค์ อำเภอจตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเขวาสี อำเภอกำแพงศรี อำเภอเทพสถิต อำเภอหนองบัวระเหว และ กิ่งอำเภอซับใหญ่

แม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดชัยภูมิ คือ แม่น้ำชี มีต้นน้ำอยู่ในเขตเทือกเขาเพชรบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ไหลผ่านอำเภอบ้านเขวาสี อำเภอจตุรัส อำเภอเมือง และอำเภอกอนสวรรค์ แล้วไหลผ่านยังจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่จังหวัดศรีสะเกษและอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังมีลำน้ำพรมซึ่งมีต้นน้ำอยู่ที่อำเภอกอนสาร

การปกครอง

จังหวัดชัยภูมิแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 15 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ คืออำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอกอนสวรรค์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอจตุรัส อำเภอกำแพงศรี อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอบ้านแท่น อำเภอกอนสาร อำเภอเทพสถิต อำเภอบ้านเขวาสี อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอภักดีชุมพล อำเภอเนินสง่า และกิ่งอำเภอซับใหญ่ มีจำนวนตำบล 124 ตำบล จำนวนหมู่บ้าน 1,303 หมู่บ้าน จำนวนบ้าน 256,573 หลังคาเรือน

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,103,170 คน แบ่งชาย 551,207 คน และหญิง 551,963 คน รายได้ของประชากร 24,487 บาท ต่อหัว/ปี

ชาวชัยภูมิส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ภาษาที่ใช้เป็นภาษาท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ ภาษาอีสาน ส่วนในเรื่องการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่แล้วประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพหลักคือ การทำนา อาชีพรองคือการทำไร่ เช่น ไร่ข้าวโพด ไร่ปอ ไร่ฝ้าย ไร่ถั่ว ไร่มันสำปะหลัง ฯลฯ การปศุสัตว์ เช่น การเลี้ยงโค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ ฯลฯ

ส่วนอาชีพรองอีกอาชีพหนึ่งก็คือ การประมง ซึ่งการประมงในจังหวัดชัยภูมินั้นส่วนใหญ่เป็นการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ห้วย หนอง คลอง บึง โดยใช้เครื่องมือจำพวก ข่าย แห เบ็ด คุ้ม ฯลฯ

สัตว์น้ำที่จับได้นี้มีพอสำหรับบริโภคในจังหวัด ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำนั้นมีการเลี้ยงในบ่อเลี้ยงปลาและการเลี้ยงในนาข้าว ซึ่งก็ยังมีเพียงได้บริโภคกันภายในจังหวัดเท่านั้น

การอุตสาหกรรมในจังหวัดชัยภูมิส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐานมีการรับซื้อผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรกรรมในเขตจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ โรงงานมันสำปะหลัง โรงอัดปอ โรงคัมน้ำมันสุรา โรงงานผลิตน้ำแข็ง โรงสีข้าว โรงเลื่อยจักร ฯลฯ

เดินทางสู่จังหวัดชัยภูมิ

การเดินทางสู่จังหวัดชัยภูมิสามารถเดินทางได้โดย

1. ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน แล้วเลี้ยวขวาที่จังหวัดสระบุรีไปตามทางหลวงหมายเลข 2 ถนนมิตรภาพ ผ่านอำเภอปากช่อง แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 201 ผ่านอำเภอสีคิ้ว อำเภอด่านขุนทด เข้าเขตอำเภอชัยภูมิที่อำเภอจตุรัส รวมระยะทาง 332 กิโลเมตร

หากเดินทางจากจังหวัดนครราชสีมาต้องไปตามทางหลวงหมายเลข 2 ถนนมิตรภาพ – ขอนแก่น ผ่านตำบลจอหอ แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 205 ผ่านอำเภอโนนไทย ตรงไปถึงสี่แยกตำบลหนองบัวโคก อำเภอจตุรัส แล้วเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 201 เข้าสู่จังหวัดชัยภูมิ รวมระยะทาง 119 กิโลเมตร

ถ้าต้องการใช้บริการรถโดยสาร มีรถโดยสารของบริษัทขนส่งจำกัด และบริษัทแอร์ชัยภูมิ เปิดบริการเดินรถกรุงเทพฯ – ชัยภูมิทุกวัน วันละหลายเที่ยว

คนสำคัญเมืองชัยภูมิ

พระยาภักดีชุมพล

“พระยาภักดีชุมพล” เดิมชื่อ “แล” เป็นชาวเวียงจันทน์ เกิดในปี พ.ศ. ใดไม่ปรากฏ ทราบแต่เพียงว่าท่านรับราชการอยู่ในวัง ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงราชบุตรเจ้าอนุวงศ์แห่งเวียงจันทน์ ต่อมาได้อพยพครอบครัวออกจากนครเวียงจันทน์มาอาศัยอยู่ที่บ้านน้ำขุ่นหนองอีจาน (ปัจจุบันอยู่ในท้องที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2362 อ้ายแลได้อพยพไปอยู่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมชิลองพร้อมพวกพ้อง ตั้งหลักปักฐานทำมาหากินเป็นปึกแผ่นมั่นคง ปัจจุบันบ้านโนนน้ำอ้อมชิลองคือบ้านชิลองในท้องที่อำเภอเมืองชัยภูมิ

ในปี พ.ศ. 2365 อ้ายแลขณะมีบรรดาศักดิ์เป็นขุนภักดีชุมพล (แล) เห็นว่าบ้านโนนน้ำอ้อมชิลองคับแคบเพราะมีชาวบ้านอพยพเข้ามาอยู่มากขึ้น จึงย้ายไปตั้งถิ่นฐานใหม่อยู่ที่บ้านหลวง ซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดและบ้านหนองปลาเฒ่า

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

น้ำผุดนางเดือน

น้ำผุดนางเดือนตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้านนางเดือนห่างจากสี่แยกป้อมตำรวจไปตามถนนที่ไปเขื่อนจุฬาภรณ์ แล้วแยกขวาเข้าบ้านนางเดือนประมาณ 1 กิโลเมตร

น้ำผุดหินลาดวนารมย์

น้ำผุดหินลาดวนารมย์หรือเรียกสั้นๆว่า น้ำผุดหินลาด อยู่ที่บ้านน้ำพุ หินลาด ตำบลห้วยพระ ห่างจากที่ว่าการอำเภอคอนสารไปทางทิศเหนือประมาณ 6 กิโลเมตร

น้ำผุดนาลา

น้ำผุดนาลามีลักษณะเป็นน้ำจากใต้ดินที่ผุดขึ้นมาแล้วไหลเป็นลำธารไปหล่อเลี้ยงพื้นที่เกษตรกรรมต่างๆ มีน้ำใสไหลอยู่ตลอดปี โดยบริเวณที่น้ำผุดขึ้นมามีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ บ้างเล็กบ้าง แลดูสวยงามแปลกตา

น้ำผุดนาลานี้อยู่หลังโรงเรียนคอนสารวิทยา ห่างจากสี่แยกป้อมตำรวจไปทางอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ประมาณ 2 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้าย ไปตามถนนลูกรังอีกประมาณ 500 เมตร แล้วเลี้ยวซ้ายอีกครั้งประมาณ 100 เมตร

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2537 มีสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ มากมาย ภายในเขตอุทยาน อาทิ ป่าหินงาม สูดแผ่นดิน และ หุบดอกกระเจียว

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราพร กองทอง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ประชากรและส่วนตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 398 คน ระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2540 สถานภาพของนักท่องเที่ยวมีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและประกอบอาชีพค้าขาย มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 4,000 - 6,000 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางประมาณ 1,000 - 2,000 บาทต่อคนต่อครั้ง ผลการศึกษาปรากฏว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากจังหวัดในเขตภาคอีสานตอนใต้ เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการเดินทางทั้งไปและกลับภายใน 1 วันและไปเป็นหมู่คณะไม่เกิน 6 คน โดยรถยนต์ส่วนตัว สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปมากที่สุด คือ สินค้าราคาถูก ส่วนใหญ่เป็นเฟอร์นิเจอร์ไม้ เครื่องหยาชนิดต่าง ๆ ปลากรอบ กุ้งแห้งและสินค้าเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ที่ใช้ในครัวเรือน กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไปเที่ยวบริเวณด่านช่องจอมเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในความมีมิตรไมตรีของบุคคลในท้องถิ่น ที่จอดรถเพียงพอ ห้องน้ำสะอาดพอใช้ ความซื่อสัตย์ในการคิดราคาอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวส่วนมากเห็นว่ามีความปลอดภัยเมื่อไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอมแต่ไม่มีความประสงค์ที่จะเดินทางต่อไปยังประเทศกัมพูชา

จุฑามาศ ไชยศรี (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสัถยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสัถยภาพของแหล่งท่องเที่ยวตลอดจนปริมาณการท่องเที่ยวแต่ละแห่งในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 49 แห่ง นักท่องเที่ยวไทย 165 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 227 คน และบริษัทนำเที่ยว 12 บริษัท ในช่วงเดือนตุลาคม 2535 ถึงเดือนมกราคม 2536 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยตัวแปรเรื่องความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น ถนนพาหนะ ระยะเวลาเดินทาง เป็นต้น ตัวแปรเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ เช่น น้ำไฟฟ้า สุขา เป็นต้น ตัวแปรในเรื่องสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เช่น นิเวศวิทยา การใช้ที่ดิน เป็นต้น และตัวแปรในเรื่องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน กิจกรรมการท่องเที่ยว และคุณค่าทางธรรมชาติ เป็นต้น การวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 49 แห่ง ผลการศึกษาปรากฏว่า แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 49 แห่ง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ 31 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน 11 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม 7 แห่ง มีสัถยภาพแตกต่างกัน โดยวัดจงบงค่า

หอสมุดสถาบันพระมหากษัตริย์

วัดทองเที้ยว

วัดทองเที้ยวในเขตอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีค่าศักยภาพสูงสุดและแม่ลาเกะในเขตอำเภอขุนยวมมีค่าศักยภาพต่ำที่สุด การจัดลำดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ค่าศักยภาพสูงและปานกลางจะพบในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในเขตตัวเมือง โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน และค่าศักยภาพต่ำจะพบกระจายอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองมาก ในเขตอำเภอเมืองต่าง ๆ การเปรียบเทียบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 3 ประเภท พบว่าแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน และทางศิลปวัฒนธรรมมีค่าศักยภาพมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

จันทนา โพลันและคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวพระธาตุนาคูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงความต้องการ ทักษะคติ ความนิยม ความประทับใจ ปัญหาและอุปสรรคของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในพระธาตุนาคูน ทั้งในวันหยุดราชการในการทำการและในช่วงวันงานนมัสการพระธาตุนาคูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 200 คน โดยได้จากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC + สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในพระธาตุนาคูน ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในจังหวัดมหาสารคาม วัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ช่วงที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาเที่ยว คือ ช่วงวันเสาร์- อาทิตย์ และช่วงงานนมัสการพระธาตุนาคูน นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวพระธาตุนาคูนส่วนใหญ่มีความศรัทธาและประทับใจต่อพระธาตุนาคูนซึ่งถือได้ว่า พระธาตุนาคูนเป็นที่ยึดเหนี่ยวของจิตใจของชาวมหาสารคามและจังหวัดใกล้เคียง ถึงแม้ว่าพระธาตุนาคูนเป็นที่รู้จักในนาม “พุทธมณฑลอีสาน” แต่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวพระธาตุนาคูน ยังพบปัญหาที่ควรปรับปรุงแก้ไขในส่วนต่าง ๆ หลายด้าน เช่น การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของพระธาตุนาคูนและการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีในพระธาตุนาคูน นอกจากนี้ปัญหานักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงแก้ไข คือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีในพระธาตุนาคูน เช่น ร้านอาหารไม่เพียงพอ ร้านขายของที่ระลึกไม่มีสินค้าที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ของพระธาตุนาคูน ห้องน้ำไม่สะอาดและไม่เพียงพอ

ส่วนด้านความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการให้พัฒนาในด้านต่าง ๆ ของพระธาตุนาคูน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพระธาตุนาคูน สถานที่ท่องเที่ยวในพระธาตุนาคูน กิจกรรมต่าง ๆ ของพระธาตุนาคูนเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีศรัทธาและสนใจมากขึ้น ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของพระธาตุนาคูนและสถานที่ท่องเที่ยวในพระธาตุนาคูนควร

จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือมัคคุเทศก์ประจำที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวพระธาตุนาดูน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ลวรมีสินค้าที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ ห้องน้ำควรรสะอาดและเพียงพอ

ดังนั้นเราทุกคนควรช่วยกันดูแลรักษาโบราณสถานและสถานที่ท่องเที่ยวภายในพระธาตุนาดูน เผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักและศรัทธาสืบไป

เพ็ญพร อิตย์ประดิษฐ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีขอบเขตการศึกษาคือ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดกาฬสินธุ์ 22 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 10 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี 10 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 2 แห่ง ผลปรากฏว่า เส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยางสภาพดี พาหนะที่ใช้เดินทางสามารถใช้รถได้ทุกประเภทสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการในแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ สภาพธรรมชาติและระบบนิเวศส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งไม่มีมลภาวะ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวจังหวัดกาฬสินธุ์มากที่สุด รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวจากจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวจากจังหวัดในภาคอื่น ๆ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริการ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การบริการอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขปลอดภัยมากที่สุด วิธีการแก้ไขปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สะอาด สวยงาม เป็นระเบียบ

सानนท์ สุขศรี (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์บางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในจังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์บางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดสงขลา ปัจจัยที่ศึกษาได้แก่ ปัจจัยดึงดูดคนนักท่องเที่ยว รูปแบบการได้รับข่าวสารการท่องเที่ยว การเดินทางของนักท่องเที่ยวและประเภทของสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อ การเก็บข้อมูลทำโดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 500 คน และการสังเกตในภาคสนาม ผลการศึกษารังนี้พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดสงขลา จำแนกได้ 7 กลุ่ม ตามแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ ยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย เอเชียตะวันออก และกลุ่มอื่น ๆ

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดสงขลามากที่สุด คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย รองลงมาคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ส่วนกลุ่มอื่นมีจำนวนน้อยมาก เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าเป็นนักท่องเที่ยวเพศชายมากกว่าเพศหญิง และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในวัย 20 – 40 ปี

ปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสงขลา ได้แก่ สถานเริงรมย์ สินค้าและศิลปหัตถกรรม ตามลำดับ ปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยวจะมีอิทธิพลดึงดูดนักท่องเที่ยวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับกลุ่มนักท่องเที่ยว เพศ และวัยของนักท่องเที่ยว

รูปแบบการได้รับข่าวสารการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 44 ได้รับข่าวสารจากการบอกเล่าของเพื่อนนักท่องเที่ยว เพราะถือว่าเป็นข่าวสารที่ละเอียดและเชื่อถือได้

การเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดสงขลา ร้อยละ 80.40 เดินทางมาทางบกและส่วนใหญ่มาโดยรถยนต์ของบริษัทนำเที่ยว

ประเภทของสินค้าที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมซื้อ มาก ได้แก่ สินค้าประเภทเสื้อผ้า เครื่องหนัง สินค้าหัตถกรรม ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 56.20 นิยมซื้อเพราะราคาถูก

2.3 บริบทการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมบริเวณป่าหินงามเป็นที่รู้จักกันเฉพาะราษฎรในท้องถิ่นเท่านั้นจนกระทั่งปี พ.ศ.2527 นายอำเภอเทพสถิตและป่าไม้อำเภอเทพสถิต (ในขณะนั้น) ได้ออกตรวจพื้นที่พบกับธรรมชาติลานหินที่มีรูปลักษณ์แปลกตา และบริเวณใกล้เคียงมีน้ำตกสวยงาม ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้เป็นสถานพักผ่อน จึงได้เสนอความเห็นผ่านจังหวัดชัยภูมิไปยังกรมป่าไม้

ต่อมา กรมป่าไม้ได้สำรวจพื้นที่บริเวณโดยรอบลานหินงาม พบว่าเป็นพื้นที่ที่มีความสวยงาม จึงได้ประกาศเป็นวนอุทยานป่าหินงาม ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2529 ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 6,250 ไร่

ปี พ.ศ.2536 กรมป่าไม้ให้ นายวิวัฒน์ จันทร์เฝือก นักวิชาการป่าไม้ 5 ส่วนอุทยานแห่งชาติ (ตำแหน่งขณะนั้น) ทำการสำรวจพื้นที่ใกล้เคียงอย่างละเอียด เนื่องจากป่าบริเวณนี้เป็นต้นน้ำลำธารที่สำคัญของกลุ่มน้ำชี ซึ่งเป็นลำน้ำสายหลักของภาคอีสาน และพบว่ายังมีพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์อยู่ประมาณ 100.75 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 62,609 ไร่ ซึ่งมีจุดเด่นที่น่าสนใจทางธรณีวิทยาอีกมากมาย สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้ในรูปแบบอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้จึงได้มีคำสั่งให้นายวิวัฒน์ จันทร์เฝือก มาดำเนินการสำรวจจัดตั้งพื้นที่นี้ให้เป็นอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม นับตั้งแต่วันที่ 19 กันยายน 2537 เป็นต้นไป ซึ่งขณะนี้ได้เสนอเรื่องผ่านคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติเรียบร้อยแล้ว

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จด	แนวเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง
ทิศใต้	จด	บ้านช่องสำราญ ตำบลตะแบก จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันออก	จด	ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาหลัก
ทิศตะวันตก	จด	แนวเขตจังหวัดลพบุรี (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา)

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ทั่วไปตั้งอยู่บนเทือกเขาพังเหย บนแนวยกตัวที่ราบสูงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการยกตัวพาดผ่านตั้งแต่อำเภอปากช่อง ผ่านอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อุทยานแห่งชาติไทรทอง เรื่อยไปจนถึงแนวยกตัวของอุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ ไปสิ้นสุดที่จังหวัดหนองคาย พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติป่าหินงามจะลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออกเป็นเนินเขา สลับซับซ้อน ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางอยู่ระหว่าง 200-300 เมตร โดยมียอดสูงสุด เรียกว่า " สูดแผ่นดิน " ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 864 เมตร และยอดเขาพนมโคม ซึ่งมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 605 เมตร

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศทั่วไป อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จากลักษณะของแนวเทือกเขาพังเหยทอดตัวอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ มรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ที่พัดพาเอาความชุ่มชื้นจากทะเลมาเป็นฝนในพื้นที่เป็นปริมาณมาก จากข้อมูลของสถานีตรวจอากาศอุทยานแห่งชาติป่าหินงามในระหว่าง พ.ศ. 2543-2546 พบว่ามีปริมาณน้ำฝนตลอดปี เฉลี่ย 1,782.6 มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ตก 109 วันต่อปี โดยมีฝนตกชุกมากที่สุดในเดือนสิงหาคม วัดได้ 338.3 มิลลิเมตร ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายน 33 องศาเซลเซียส และต่ำสุดเดือนธันวาคม 18.3 องศาเซลเซียส โดยเฉลี่ยตลอดปีวัดได้ 24.8 องศาเซลเซียส

ลักษณะทางธรณีวิทยา

สภาพทางธรณีวิทยาของเทือกเขาพังเหย จากการได้ศึกษาจากแผนที่เล่มแสดงทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย พ.ศ.2515 ของกองบัญชาการทหารสูงสุด พบว่าอยู่ในชุดหินโคราช ซึ่งมีอายุระหว่าง 180-230 ล้านปีมาแล้ว อยู่ในชุดจูแรสสิกและไทรแอสสิก โดยประกอบไปด้วยหมวดหิน 2 ประเภทดังนี้

1.หมวดหินภูพาน และหินพระวิหาร เป็นหินตะกอนประกอบไปด้วยหินทรายและหินกรวดมนเนื้อแน่นชั้นหนาๆ สีเทาแกมเหลืองถึงสีชมพูแกมเทา และหินทรายเนื้อหนากมเทาไปจนถึงสีเทาแกมเขียวและขาว กับหินดินดานสีน้ำตาลแดงเข้มเนื้อปนไมก้า และหินทรายแป้งสีแดงแกมเทาเนื้อปนไมก้า หินในหมวดนี้เป็นแนวยาวเป็นบริเวณกว้างครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่

2.หมวดหินภูกระดึง ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยหินดินดานเนื้อปนไมก้า สีน้ำตาลเข้ม น้ำตาลแกมเทาและแดง กับหินทรายแป้ง หินทรายเนื้อปนไมก้า และหินกรวดมน หินในหมวดนี้ จะพบการวางตัวเป็นแนวเหนือ-ใต้ ตามเส้นเขาสูงของเทือกเขาสูง

จากหลักฐานที่ปรากฏบนพื้นที่ สันนิษฐานได้ว่า ในช่วงระหว่างประมาณ 230 ล้าน ปีมาแล้วก่อนการยกตัวคาดว่า พื้นที่บริเวณที่เรียกว่า "สุดแผ่นดิน" จะมีทางน้ำไหลผ่านพัดพาเอา กรวดทรายหมุนนอนอยู่ในแอ่งหินเล็ก นานปีเข้ากรวดเก่าหมดไปกรวดใหม่ก็เข้ามาแทนที่และหมุน กลิ้งอยู่ตอนล่างของแอ่ง ทำให้แอ่งเดิมโตขึ้นและลึกจนเป็นรูปหม้อหรือกุ่มลักษณะ ซึ่งปรากฏเป็น หลักฐานบนลานหน้าผาบริเวณสุดแผ่นดิน

ลักษณะของดิน

ศึกษาจากแผนที่เล่มแสดงทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย พ.ศ.2515 ของกองบัญชาการทหารสูงสุด พบว่าลักษณะของดินสามารถจำแนกออกได้ 2 ประเภทดังนี้

1.บริเวณที่ลาดเชิงเขา เป็นเนินสลับซับซ้อน เป็นบริเวณกว้างครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ จะพบลักษณะดินเหนียวและดินร่วนที่มีการระบายน้ำดี มีอนุภาคต่างค่า มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นดินที่เกิดจากการสลายตัวอยู่กับที่ของหินที่มีคุณสมบัติเป็นกรด คุณสมบัติทางกายภาพและเคมี ปัจจุบันยังมีป่าไม้ปกคลุมอยู่ ทำให้การชะล้างและการพังทลายต่ำ แต่ถ้ามีการเปิดพื้นที่ให้โล่งจะทำให้เกิดการชะล้างและการพังทลายสูง

2.บริเวณสันเขาพังเหย เป็นแนวยาวจากเหนือ-ใต้ เป็นพื้นที่แคบๆจะพบลักษณะของดินที่เกิดบนเขาและที่ราบสูงเป็นดินดานที่มีก้อนหินปนความลึกของและปริมาณหินที่ปนจะแปรผันไปตามความชันของพื้นที่

เมื่อศึกษาตามสมรรถนะของดิน จะพบว่าเป็นดินที่ไม่เหมาะสำหรับการเพาะปลูกและมีข้อจำกัดในการเพาะปลูกมากมาย เหมาะสำหรับการฟื้นฟูหรือปล่อยไว้เป็นสภาพป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

น้ำและแหล่งน้ำ

จากการที่เทือกเขาพังเหยเป็นแนวยกตัวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงพบได้ว่าเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่สำคัญเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำชีและลำน้ำสนธิ ดังนี้

1. ลุ่มน้ำชี มีต้นกำเนิดจากลำน้ำจาด ลำน้ำกระเจวนและลำน้ำคันฉู อยู่ทางตอนเหนือและตอนกลางของพื้นที่ สามารถให้น้ำแก่พื้นที่เกษตรกรรมด้านล่างมากกว่า 15 ล้านลูกบาศก์เมตร จากลำน้ำทั้งสามสายจะไหลผ่านจังหวัดชัยภูมิ รวมกันเป็นแม่น้ำชีต่อไป

2. กลุ่มน้ำสนธิ มีต้นกำเนิดจากห้วยวังตาลาด ห้วยเกตุ และห้วยน้ำเค็ม อยู่ทางด้านใต้ของพื้นที่ สามารถให้น้ำแก่พื้นที่เกษตรกรรมด้านล่างมากกว่า 7.5 ล้านลูกบาศก์เมตร จากลำน้ำดังกล่าวจะไหลรวมกับลำน้ำสนธิรวมเป็นแม่น้ำป่าสักในจังหวัดลพบุรี

ข้อมูลด้านชีวภาพ

นิเวศวิทยาป่าไม้

สภาพพื้นที่เขาพังเหยที่มีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 300-800 เมตร จึงก่อให้เกิดสภาพนิเวศวิทยาป่าไม้ 3 ประเภทดังนี้

1. ป่าเต็งรัง เป็นป่าโปร่งผลัดใบขึ้นอยู่ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 400-800 เมตร คิดเป็น 32% ของพื้นที่ สามารถจำแนกได้เป็น 3 ชนิดย่อยดังนี้

1.1 ป่าเต็งรัง ที่มีเหียงเป็นไม้เด่น ป่าชนิดนี้จะพบอยู่บนสันเขาและเชิงเขาสูง มักจะพบอยู่ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตั้งแต่ 600-800 เมตร พบมากบริเวณต้นน้ำของลำน้ำกั้นจูด และบริเวณป่าหินงาม พันธุ์ไม้ที่ขึ้นเป็นไม้เด่นในพื้นที่ ได้แก่ ไม้เหียงกราด และจะพบพันธุ์ไม้อื่นๆขึ้นปะปนบ้าง เช่น รักใหญ่ เต็ง รัง พะยอม ไม้ก่อกชนิดต่างๆ เป็นต้น เนื่องจากสภาพพื้นที่อยู่ตามเชิงเขาและสันเขา จึงมีลมค่อนข้างแรง ประกอบกับสภาพดินเป็นดินตื้น จึงทำให้พันธุ์ไม้มีความสูงไม่เกิน 15 เมตร สำหรับไม้พื้นล่างจะพบหญ้าคา ไม้แพ็ก และมักพบดอกกระเจียว ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ประจำถิ่นขึ้นเป็นกลุ่มๆอยู่ทั่วไป

1.2 ป่าเต็งรังทั่วไป ป่าชนิดนี้จะพบกระจายอยู่ทั่วไปตามเชิงเขา นับตั้งแต่ป่าพนมโคนทางตอนใต้ของพื้นที่ขึ้นมาตามเทือกเขาพังเหย จนถึงบริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติ อยู่ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 300-700 เมตร พันธุ์ไม้ที่พบบ่อย ได้แก่ เต็ง รัง พะยอม กระจก ประดู่ อินทนิลบก กระโดน ส้าน เป็นต้น สำหรับไม้พื้นล่างจะพบหญ้าคา ไม้แพ็ก ขึ้นอยู่ทั่วไป

1.3 ป่าเต็งรังแคระแกรนสลับลานหิน ป่าชนิดนี้จะพบอยู่ในบริเวณดินตื้นและหินโผล่ ได้แก่ บริเวณหินหน่อ ลานหินงาม และหินทั่วไป อยู่ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 600-800 เมตร พันธุ์ไม้ที่พบที่ขึ้นอยู่ได้แก่ เหียงกราด เต็ง รัง พะยอม เป็นต้น สภาพป่าส่วนใหญ่ แคระแกรนต้นไม้อายุไม่เกิน 10 เมตร ทั้งนี้เนื่องจากดินตื้นมาก และมีลมพัดค่อนข้างแรง

2.ป่าเบญจพรรณ พบขึ้นอยู่ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 400-600 เมตร พบมากทางตอนเหนือของพื้นที่ คิดเป็น 38% ของพื้นที่ พันธุ์ไม้ที่พบโดยทั่วไปได้แก่ ตะแบก ประดู่ มะขามป้อม มะค่าโมง ตีนนก เป็นต้น สภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์ จะพบพันธุ์ไม้ขนาดใหญ่ และมีความสูงประมาณ 25 เมตร สำหรับไม้ชั้นล่าง จะพบไม้ไผ่ หญ้าคา และปรังขึ้นอยู่ทั่วไป

3.ป่าดิบแล้ง เป็นป่าไม้ผลัดใบ พบบริเวณลุ่มน้ำกระเจวนในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 300-600 เมตร คิดเป็น 30% ของพื้นที่ พันธุ์ไม้ที่พบทั่วไป ได้แก่ ไม้ยาง ตะแบก ประดู่ ไทร เป็นต้น สำหรับไม้พื้นล่างจะพบ ไม้พุ่มและลูกไม้ป่าขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น

นิเวศวิทยาสัตว์ป่า

เนื่องจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม มีอาณาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกาและอุทยานแห่งชาติไทรทอง จึงเป็นผืนป่าที่มีอาณาเขตกว้างขวาง เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า เป็นอันมาก ชนิดสัตว์ป่าที่สำรวจพบได้แก่ กระแต เม่น หมูป่า กระรอก นิ่ม ตุ่น กระต่าย อีเห็น ชะมด สัตว์จำพวกนก ได้แก่ นกโพระดก นกปรอท นกกระเจิบ นกแซงแซว นกกระปูด นกขุนแผน ฯลฯ

ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

1.ลานหินงาม เป็นกลุ่มหินซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของที่ทำการอุทยานฯ เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดจากการกัดเซาะเนื้อหินทรายในส่วนของก้อนกว่าส่วนอื่นออกใช้เวลานานนับล้านปี จึงก่อให้เกิดโขดหินที่มีรูปลักษณ์แปลกตาสวยงามน่าอัศจรรย์ในพื้นที่มากกว่า 10 ไร่ ซึ่งมีชื่อเรียกตามรูปลักษณ์ที่เห็นแตกต่างกันออกไป

2.ทุ่งดอกกระเจียว กระเจียวเป็นพืชล้มลุกประเภทหัว พบว่าเป็นพันธุ์ไม้ประจำถิ่นที่ขึ้นเป็นไม้พื้นล่างของป่าเต็งรัง ซึ่งมีไม้เหียงเป็นไม้เด่น ขึ้นกระจายทั่วไปตั้งแต่ลานหินงามจนถึงจุดชมวิวสุดแผ่นดิน จุดที่พบมากที่สุดทางทิศเหนือของที่ทำการอุทยานฯ ระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร ดอกกระเจียวจะบานสะพรั่งสีชมพูอมม่วงในช่วงฤดูฝนเท่านั้น คือ เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคมของทุกปี ปัจจุบันมีสะพานเดินเท้าสำหรับชมทุ่งดอกกระเจียว

3.จุดชมวิวสุดแผ่นดิน เป็นหน้าผาสูงชันและเป็นจุดสูงสุดของเทือกเขาพังเหยที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติป่าหินงามสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 846 เมตร เกิดจากการยกตัวของพื้นที่ราบสูงภาคอีสาน เป็นรอยต่อระหว่างภาคกลางกับภาคอีสาน จึงเรียกบริเวณนี้ว่า “สุดแผ่นดิน” ณ จุดนี้ จะเห็นทิวทัศน์ของเทือกเขาพังเหย และพื้นที่ป่าของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา และมีอากาศเย็นสบายตลอดปี และในช่วงฤดูฝนถึงช่วงฤดูหนาวจะมีสายหมอกปกคลุมทั่วไป จุดชมวิวนี้อยู่ทางด้านทิศเหนือของที่ทำการอุทยานฯ ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร

4. น้ำตก เป็นน้ำตกขนาดกลางเกิดจากลำห้วยกระเจวที่ไหลจากเทือกเขาพังเหยโดยแบ่งออกเป็นสามชั้นลดหลั่นกัน ชั้นบนสุดมีความสูงประมาณ 3-4 เมตร ชั้นที่สองมีความสูงประมาณ 2-3 เมตร และชั้นสุดท้ายมีความสูงประมาณ 6 เมตร อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของที่ทำการอุทยานฯ ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร จะมีน้ำในช่วงฤดูฝนเท่านั้น

สิ่งอำนวยความสะดวก

อุทยานแห่งชาติป่าหินงามได้จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว ที่จะมาชมอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ได้แก่ สถานที่กางเต็นท์ ลานจอดรถ ห้องน้ำ ห้องสุขา ร้านค้าสวัสดิการ เส้นทางศึกษาธรรมชาติ สะพานเดินเข้าชมทุ่งดอกกระเจียว ซึ่งปัจจุบันอุทยานฯ ยังไม่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม ค่าธรรมเนียมกางเต็นท์แต่อย่างใด เนื่องจากอุทยานฯยังอยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ

เส้นทางคมนาคม

จากกรุงเทพฯมาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ผ่านสระบุรีจนถึงบ้านพุซด เลี้ยวขวามาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 21 จนถึงอำเภอชัยบาดาล แล้วใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 205 ผ่านอำเภอลำสนธิ ก่อนถึงอำเภอเทพสถิตประมาณ 1 กิโลเมตร ให้เลี้ยวไปทางซ้ายตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2354 ระยะทางประมาณ 17 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนลาดยาง ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร ก็จะถึงที่ทำการอุทยานฯรวมระยะทางทั้งหมดประมาณ 270 กิโลเมตรจากจังหวัดนครราชสีมาใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 205 ผ่านอำเภอโนนไทย บ้านหนองบัวโทก บ้านคำปึง เมื่อผ่านอำเภอเทพสถิตมาประมาณ 1 กิโลเมตร ให้เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2554 ระยะทางประมาณ 17 กิโลเมตร ให้เลี้ยวซ้ายไปตามถนนลาดยาง ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตรก็จะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ระยะทางประมาณ 140 กิโลเมตร

หอสมุดสถาบันราชภัฏมหาสารคาม
วิทยานิพนธ์ งานวิจัย
บทที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 เครื่องมือ

- 1) เครื่องอะตอมมิกแอบซอร์บชัน สเปกโตรโฟโตเมตรี

(Atomic Absorption Spectro photometer ,AAS) ของ PERKIN ELMER รุ่น 3110

- 2) เตาเผาไฟฟ้า (Furnance) รุ่น Carbolite CWF 1300

- 3) ตู้อบความร้อน (Hot Air oven) ของ Memmert

- 4) เครื่องชั่งทศนิยม 4 ตำแหน่ง 2 ตำแหน่ง รุ่น Sartorius

บริษัท ไชแอนดิฟิคโปรดโมชั่น

- 6) เครื่องให้ความร้อน (Hot plate)

- 7) โถดูดความชื้น (Desicator)

- 8) เครื่อง pH meter

3.1.2 อุปกรณ์

- 1) ขวดรูปชมพู่ (Erlenmeyer flasks)

- 2) ถ้วยกระเบื้อง (Poreclain basin)

- 3) อะลูมิเนียมฟอยล์ (Aluminium foil)

- 4) ขวดน้ำกั้น (Polyethylene wash bottle)

- 5) ช้อนตักสาร (Spatula)

- 6) ตะแกรงร่อน (Sieve)

- 7) แท่งแก้วคนสาร (Stirring rod)

- 8) บีกเกอร์ (Beakers) ขนาด 100, 250, 500 และ 1,000 ml

- 9) ถาด (Tray)

- 10) กระดาษกรอง (Filter paper)

- 11) ครกบดสาร (Mortar and pestle)

- 12) ขวดวัดปริมาตร (Volumetric flasks)ขนาด 100, 250, 500และ 1,000 ml

- 13) กรวย (Funnels)

- 14) กระจกนาฬิกา (Watch glasses)
- 15) ปิเปต (Volumetric pipet) ขนาด 1,5,10,25, และ 50 ml
- 16) กระจกตวง (Graduated cylinders)
- 17) ท่อ PVC (Poly Vinyl Chlorine)
- 18) กระจุกน้ำเกลือ
- 19) กระจบ้อง
- 20) ถังน้ำ

3.2 สารเคมี

- 1) สารละลายมาตรฐานโครเมียม
- 2) สารละลายมาตรฐานตะกั่ว
- 3) สารละลายมาตรฐานแคดเมียม
- 4) สารละลายมาตรฐานแมงกานีส
- 5) โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH)
- 6) กรดไฮโดรคลอริก (Conc.HCl)
- 7) กรดไนตริกเข้มข้น (Conc.HNO₃)

3.3 การเตรียมวัสดุ

ในการเตรียมวัสดุคูดซับจากวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นนั้น ทำได้โดยการนำวัสดุไปเผาในเตาหลุม (เตาเผาถ่านแบบชาวบ้าน) เพื่อการกำจัดเขม่าให้มีปริมาณน้อยลงก่อนและนำวัสดุแต่ละชนิดไปบดให้ละเอียดแล้วนำไปเผาในเตาเผาอุณหภูมิสูง โดยวัสดุแต่ละชนิดจะเผาในอุณหภูมิที่แตกต่างกัน คือ แกลบเผาที่อุณหภูมิ 500 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง กะลามะพร้าวเผาที่อุณหภูมิ 700 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง และขานอ้อยเผาที่อุณหภูมิ 400 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ทำการเผาโดยการควบคุมออกซิเจนในขณะที่เผานั้นจะหุ้มด้วยอะลูมิเนียมฟอยล์ วัสดุที่ได้จะมีสีดำ จากนั้นนำวัสดุที่ได้เก็บในโถคูดความชื้นเพื่อทำการทดลองในขั้นต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 แกลบ

- 1) นำแกลบไปล้างทำความสะอาดและนำไปตากแดดให้แห้ง
- 2) นำแกลบไปเผาในเตาหลุม (เตาเผาถ่านแบบชาวบ้าน)

3) นำกลับไปบดให้ละเอียดแล้วนำไปล้างด้วยน้ำประปาหลังจากนั้นล้างตามด้วย น้ำกลั่นเพื่อกำจัดปริมาณคลอรีนในน้ำประปา

4) นำกลับไปใส่ในถ้วยกระเบื้องปิดด้วยกระดาษฟอลด์

5) นำกลับไปเผาในเตาเผาอุณหภูมิสูงที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง

6) จะได้แก้วเคลือบที่มีลักษณะสีดำ

7) จากนั้นนำเคลือบที่ได้เก็บในโถสุญญากาศ

3.3.2 กะลามะพร้าว

1) นำกะลามะพร้าวไปล้างทำความสะอาดและนำไปตากแดดให้แห้ง

2) นำกะลามะพร้าวไปเผาในเตาหลุม (เตาเผาถ่านแบบชาวบ้าน)

3) นำกะลามะพร้าวไปบดให้ละเอียดแล้วนำไปล้างด้วยน้ำประปาหลังจากนั้นล้างตามด้วยน้ำกลั่นเพื่อกำจัดปริมาณคลอรีนในน้ำประปา

4) นำกะลามะพร้าวใส่ในถ้วยกระเบื้องปิดด้วยกระดาษฟอลด์

5) นำกะลามะพร้าวไปเผาในเตาเผาอุณหภูมิสูงที่อุณหภูมิ 700 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง

6) จะได้กะลามะพร้าวที่มีลักษณะสีดำ

7) จากนั้นนำกะลามะพร้าวที่ได้เก็บในโถสุญญากาศ

3.3.3 ชานอ้อย

1) นำชานอ้อยไปล้างทำความสะอาดและนำไปตากแดดให้แห้ง

2) นำชานอ้อยไปเผาในเตาหลุม (เตาเผาถ่านแบบชาวบ้าน)

3) นำชานอ้อยไปบดให้ละเอียดแล้วนำไปล้างด้วยน้ำประปาหลังจากนั้นล้างตามด้วยน้ำกลั่นเพื่อกำจัดปริมาณคลอรีนในน้ำประปา

4) นำชานอ้อยใส่ในถ้วยกระเบื้องปิดด้วยกระดาษฟอลด์

5) นำชานอ้อยไปเผาในเตาเผาอุณหภูมิสูงที่อุณหภูมิ 400 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง

6) จะได้แก้วชานอ้อยที่มีลักษณะสีดำ

7) จากนั้นนำชานอ้อยที่ได้เก็บในโถสุญญากาศ

3.4 การเตรียมสารละลาย

3.4.1 การเตรียมสารละลายมาตรฐานแคดเมียม 50 mg/l

ปีเปตสารละลายมาตรฐานแคดเมียมจากความเข้มข้น 1 mg/l มา 50 ml ลงในขวดวัดปริมาตรขนาด 1,000 ml แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่น จะได้สารละลายมาตรฐานแคดเมียมเข้มข้น 50 mg/l

3.4.2 การเตรียมสารละลายมาตรฐานโครเมียม 50 mg/l

ปีเปตสารละลายมาตรฐานโครเมียมจากความเข้มข้น 1 mg/l มา 50 ml ลงในขวดวัดปริมาตรขนาด 1,000 ml แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่น จะได้สารละลายมาตรฐานโครเมียมเข้มข้น 50 mg/l

3.4.3 การเตรียมสารละลายมาตรฐานแมงกานีส 50 mg/l

ปีเปตสารละลายมาตรฐานแมงกานีสจากความเข้มข้น 1 mg/l มา 50 ml ลงในขวดวัดปริมาตรขนาด 1,000 ml แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่น จะได้สารละลายมาตรฐานแมงกานีสเข้มข้น 50 mg/l

3.4.4 การเตรียมสารละลายมาตรฐานตะกั่ว 50 mg/l

ปีเปตสารละลายมาตรฐานตะกั่วจากความเข้มข้น 1 mg/l มา 50 ml ลงในขวดวัดปริมาตรขนาด 1,000 ml แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่น จะได้สารละลายมาตรฐานตะกั่วเข้มข้น 50 mg/l

3.4.5 การเตรียมสารละลายบัฟเฟอร์

การเตรียมกรดไฮโดรคลอริกเข้มข้น 1 M

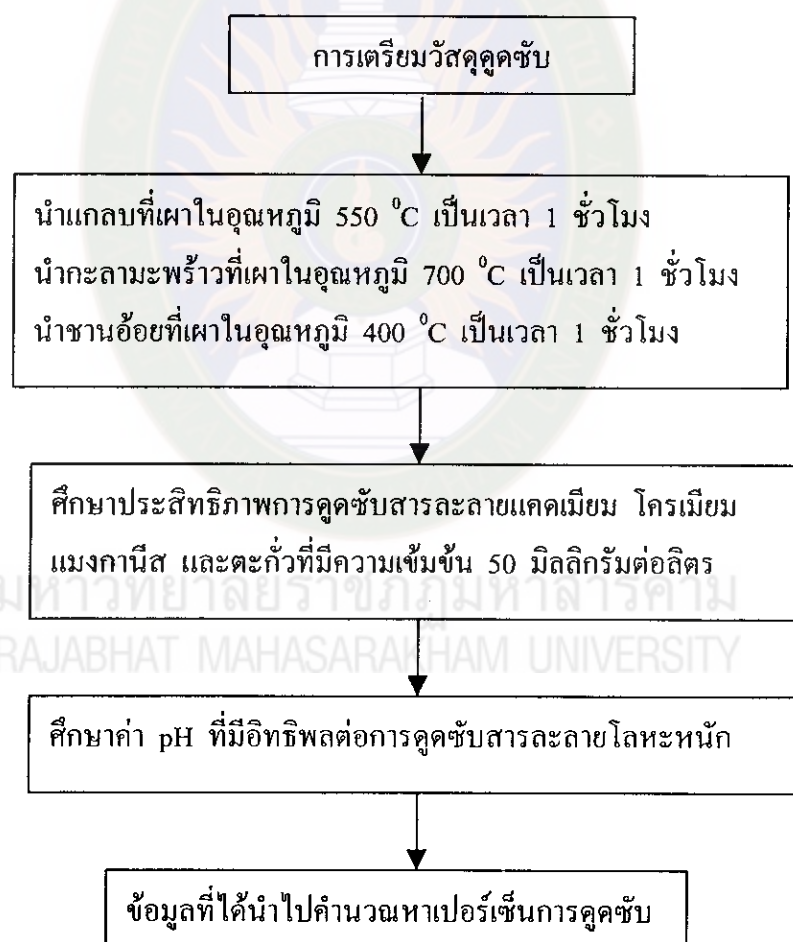
ปีเปตสารละลายกรดไฮโดรคลอริกเข้มข้นมา 43 ml ลงในขวดวัดปริมาตรขนาด 500 ml แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่น

การเตรียมสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 1 M

ชั่งโซเดียมไฮดรอกไซด์มา 20 กรัมมาละลายด้วยน้ำกลั่นแล้วเทลงในขวดวัดปริมาตรขนาด 500 ml แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่น

3.5 วิธีการศึกษา

การศึกษาการดูดซับโลหะหนักโดยใช้วัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น คือ แกลบ กะลามะพร้าว และขานอ้อยมีวิธีการเผาที่แตกต่างกัน คือการใช้อุณหภูมิในการเผาวัสดุแต่ละชนิดที่ต่างกัน โดยทำการศึกษาเพื่อหาความเป็นไปได้ในการดูดซับ ทำการเผาวัสดุที่อุณหภูมิต่างกันคือ แกลบเผาที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง กะลามะพร้าวเผาที่อุณหภูมิ 700 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง และขานอ้อยเผาที่อุณหภูมิ 400 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง จากนั้นนำวัสดุที่เตรียมได้มาดูดซับสารละลายโลหะหนักที่มีความเข้มข้น 50 มิลลิกรัมต่อลิตร ศึกษาค่า pH ที่เหมาะสมในการดูดซับ คือ 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 โดยแช่ทิ้งไว้เป็นเวลา 24 ชั่วโมง นำไปวัดหาปริมาณโลหะหนักโดยใช้เครื่องอะตอมมิกแอบซอร์บชันสเปกโตรโฟโตเมทรี (AAS) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้คำนวณหาประสิทธิภาพการดูดซับโลหะหนักเพื่อหาความเหมาะสมและนำมาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดูดซับ ดังรูปภาพที่ 3.1

รูปภาพที่ 3.1 การศึกษาหาอิทธิพลของ pH ที่มีผลต่อการดูดซับ

3.5.1 การศึกษา pH ที่มีผลต่อการดูดซับโลหะหนักแบบทีละเท (batch test)

1) เตรียมขวดรูปชมพู่ ขนาด 250 ml จำนวน 3 ชุด แต่ละชุดมี 7 ใบ โดยในแต่ละชุดทำการเติมสารละลาย ดังนี้

ชุดที่ 1 ชุดที่ 1-6 เติมสารละลายแคดเมียม ที่ความเข้มข้น 50 ppm ปริมาตร 100 ml เติมวัสดุดูดซับ โดยเติมแกลบเผา จำนวน 20 กรัม ลงในแต่ละขวด ปิดปากขวดด้วยกระดาษฟอยล์

ชุดที่ 2 ชุดที่ 1-6 เติมสารละลายแคดเมียม ที่ความเข้มข้น 50 ppm ปริมาตร 100 ml เติมวัสดุดูดซับ โดยเติมกะลามะพร้าวเผา จำนวน 20 กรัม ลงในแต่ละขวด ปิดปากขวดด้วยกระดาษฟอยล์

ชุดที่ 3 ชุดที่ 1-6 เติมสารละลายแคดเมียม ที่ความเข้มข้น 50 ppm ปริมาตร 100 ml เติมวัสดุดูดซับ โดยเติมชานอ้อยเผาจำนวน 20 กรัม ลงในแต่ละขวด ปิดปากขวดด้วยกระดาษฟอยล์

สำหรับชุดที่ 7 ในแต่ละชุดใช้สำหรับทำ Blank

- 2) ปรับ pH ให้อยู่ในช่วงที่ 3,4,5,6,7 และ 8 ตามลำดับ
- 3) แช่สารตัวอย่างทิ้งไว้เป็นเวลา 24 ชั่วโมง
- 4) ทำการทดลองซ้ำในข้อ 1 - 3 โดยเปลี่ยนสารละลายดูดซับจากแคดเมียมเป็น โครเมียม แมงกานีส และตะกั่วตามลำดับ แต่ละครั้งทำการทดลอง 3 ซ้ำ

3.5.2 การวิเคราะห์หาปริมาณโลหะหนัก

1) กรองสารละลายตัวอย่างที่แช่ทิ้งไว้เป็นเวลา 24 ชั่วโมงด้วยกระดาษกรองเบอร์ 42 เพื่อแยกเอาเศษถ้ำออก เติมกรดไนตริก 3 มิลลิลิตร แล้วปิดด้วยกระดาษฟอยล์

2) นำไปย่อยบนเครื่องให้ความร้อน โดยให้สารละลายเดือดเบา ๆ จนปริมาณเหลือประมาณ 10 มิลลิลิตร ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น

3) เติมกรดไนตริกเข้มข้นอีก 3 มิลลิลิตร ปิดด้วยกระดาษฟอยล์ นำไปย่อยต่อจนปริมาณเหลือประมาณ 3 มิลลิลิตร ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น

4) นำสารละลายที่ได้ไปกรองด้วยกระดาษกรองเบอร์ 42 แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นในขวดวัดปริมาตร ขนาด 100 มิลลิลิตร

5) นำไปวิเคราะห์หาโลหะหนักด้วยเครื่องอะตอมมิกแอบซอร์บชัน สเปกโตรโฟโตเมทรี (AAS)

3.5.3 วิเคราะห์หาปริมาณโลหะหนักโดยการทดลองแบบการนำไปใช้จริง

(Pilot Scale)

1) การสร้างแบบจำลองที่ใช้ในเชิงปฏิบัติการโดยใช้ท่อ PVC ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางขนาด 3 นิ้ว ภายในจะมีแผ่นไฟเบอร์เย็บเป็นตัวบรรจุชั้นตัวดูดซับ โดยจะบรรจุวัสดุดูดซับสูง 40 เซนติเมตร และใช้กระปุกน้ำเกลือปรับอัตราการไหลของน้ำ (โดยปรับอัตราการไหลให้อยู่ในช่วง 120 ml/ชั่วโมง) ดังแสดงในรูปที่ 3.2

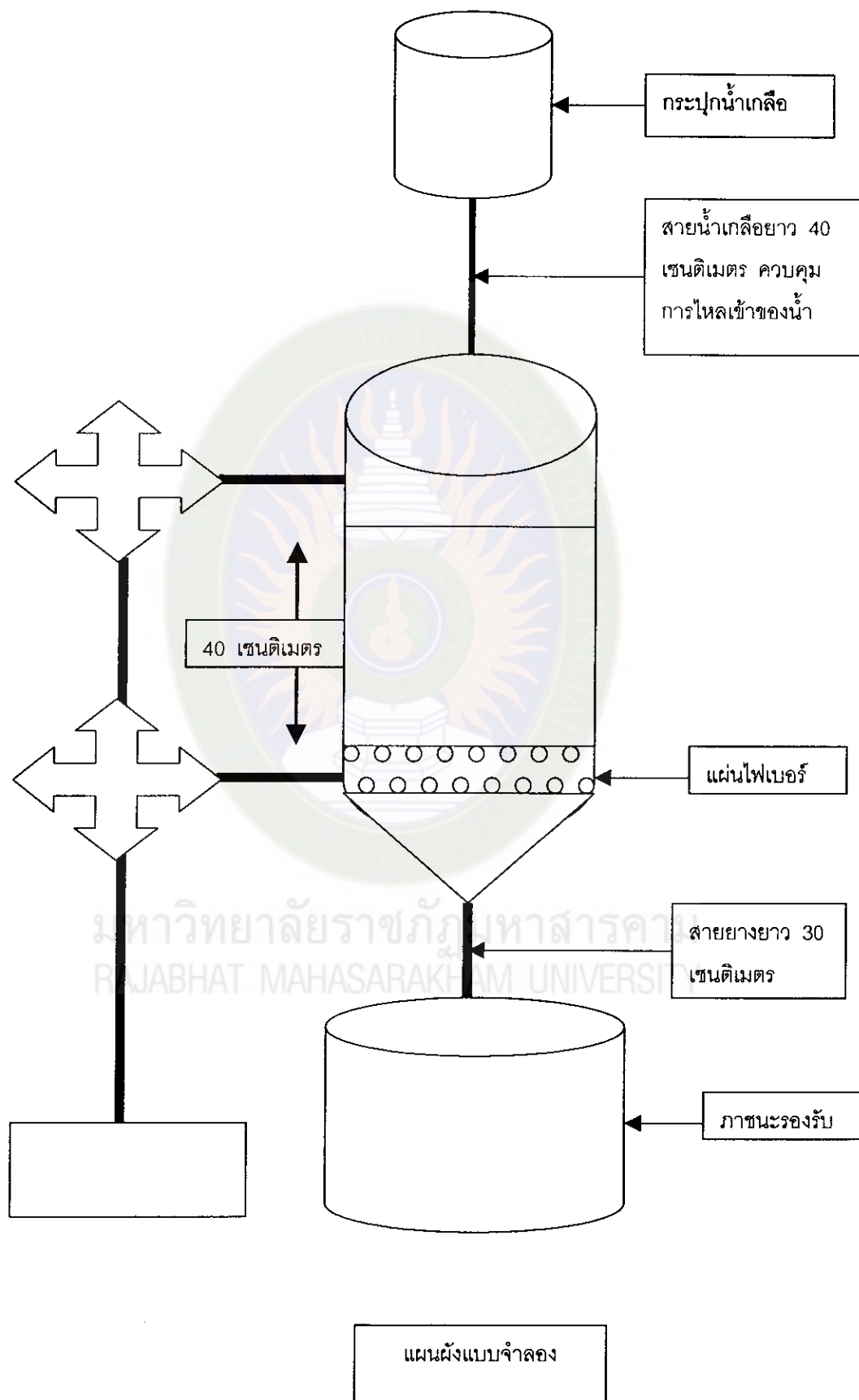
2) เก็บน้ำตัวอย่างจากอาคารวิทยาศาสตร์ (อาคาร 5 และอาคาร 10) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเก็บแบบรวม ซึ่งทำการเก็บน้ำตัวอย่างทุกวัน แล้วนำน้ำตัวอย่างไปผ่านการกรองตามแบบจำลองที่สร้างไว้

3) เก็บตัวอย่างน้ำหลังผ่านการกรองเป็นเวลา 24 ชั่วโมง แล้วนำไปย่อยด้วยกรดไนตริกเข้มข้น นำสารละลายที่ได้ไปวิเคราะห์หาปริมาณโลหะหนักที่เหลืออยู่ โดยทำการวิเคราะห์เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รูปที่ 3.2 แผนผังการทดลองแบบการนำไปใช้จริง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 4 ขั้นตอน คือ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม
2. แสดงทัศนคติของผู้เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ
4. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ โดยคิดเป็นร้อยละ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	92	46.00
หญิง	108	56.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 ส่วนเพศชาย มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามอายุ โดยคิดเป็นร้อยละ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	35	17.50
21 – 30 ปี	106	53.00
31 – 40 ปี	22	11.00
41 – 50 ปี	18	9.00
51 –60 ปี	13	6.50
61 ปีขึ้นไป	6	3.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 ลำดับที่ 2 คืออายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ลำดับที่ 3 คืออายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 ลำดับที่ 4 คืออายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ลำดับที่ 5 คืออายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และน้อยที่สุด คือ อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00

ตารางที่ 3 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามการศึกษาโดยคิดเป็นร้อยละ

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	10	5.00
มัธยมศึกษา	34	17.00
อนุปริญาตรี	13	6.50
ปริญาตรี	127	63.50
สูงกว่าปริญาตรี	16	8.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญาตรี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 ลำดับที่ 2 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 ลำดับที่ 3 ระดับสูงกว่าปริญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 ลำดับที่ 4 ระดับอนุปริญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และน้อยที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามสถานภาพโดยคิดเป็นร้อยละ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	138	69.00
สมรส	58	29.00
หย่าร้าง	4	2.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 ลำดับที่ 2 คือสมรส จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 ลำดับที่ 3 หย่าร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามอาชีพ โดยคิดเป็นร้อยละ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	100	50.00
พนักงาน/ลูกจ้าง	35	17.50
ธุรกิจส่วนตัว	16	8.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	37	18.50
เกษตรกรรวม	6	3.00
แม่บ้าน	6	3.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนใหญ่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ลำดับที่ 2 คือ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 ลำดับที่ 3 คือ อาชีพพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ลำดับที่ 4 คืออาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 และน้อยที่สุด คือ อาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 และอาชีพแม่บ้าน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามรายได้โดยคิดเป็นร้อยละ

รายได้/เดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	78	39.00
2,000 -- 6,000 บาท	34	17.00
6,000 – 9,000 บาท	25	12.50
9,000 – 12,000 บาท	21	10.50
12,000 บาทขึ้นไป	42	21.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 ลำดับที่ 2 คือมีรายได้ 12,000 บาทขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 ลำดับที่ 3 คือมีรายได้ระหว่าง 3,000-6,000 บาท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 ลำดับที่ 4 คือ มีรายได้ระหว่าง 6,000-9,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และน้อยที่สุด คือ มีรายได้ระหว่าง 9,000-12,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50

ตอนที่ 2 แสดงทัศนคติของผู้เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
 ตารางที่ 7 แสดงจำนวนครั้งของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหิน
 งาม โดยคิดเป็นร้อยละ

จำนวนครั้งที่มาเที่ยว อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม	จำนวน	ร้อยละ
ครั้งแรก	92	46.00
1 ครั้ง	36	18.00
2 ครั้ง	40	20.00
3 ครั้ง	18	9.00
มากกว่า 3 ครั้ง	14	7.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม มาครั้งแรก
 จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 ลำดับที่ 2 คือ 2 ครั้ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00
 ลำดับที่ 3 คือ 1 ครั้งจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ลำดับที่ 4 คือ 3 ครั้ง จำนวน 18 คน
 คิดเป็นร้อยละ 9.00 และน้อยที่สุด คือ มากกว่า 3 ครั้ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7

ตารางที่ 8 แสดงพาหนะของนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการเดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ

พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	108	54.00
รถโดยสารประจำทาง	17	8.50
รถเช่า	29	14.50
รถบริการนำเที่ยว	38	19.00
รถจักรยานยนต์	8	4.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าพาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามมากที่สุด คือ รถยนต์ส่วนตัว จำนวน 108 คัน คิดเป็นร้อยละ 54.00 ลำดับที่ 2 คือ รถบริการนำเที่ยว จำนวน 38 คัน คิดเป็นร้อยละ 19.00 ลำดับที่ 3 คือ รถเช่า จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ลำดับที่ 4 คือ รถโดยสารประจำทาง จำนวน 17 คัน คิดเป็นร้อยละ 8.50 และน้อยที่สุด รถจักรยานยนต์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่ร่วมเดินทางมาด้วยกันเพื่อมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติ
ป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ

จำนวนนักท่องเที่ยว ที่ร่วมเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 คน	59	29.50
5 – 10 คน	55	27.50
11 – 15 คน	24	12.00
16 – 20 คน	11	5.50
มากกว่า 20 คน	51	25.50
รวม	200	100

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติ
ป่าหินงาม มาเป็นกลุ่ม 1-5 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 ลำดับที่ 2 คือ 5-10 คน จำนวน 55
คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 ลำดับที่ 3 คือ มากกว่า 20 คน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50
ลำดับที่ 4 คือ 11-15 คน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 และน้อยที่สุด คือ 15-20 จำนวน 11
คน คิดเป็นร้อยละ 5.50

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยว จำแนกตามวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่เดินทาง มาเที่ยว อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ

วัตถุประสงค์ที่เดินทางมาเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
พักผ่อนหย่อนใจ	134	67.00
ทัศนศึกษา . ศึกษา , วิจัย	60	30.00
ทำสารคดี , ทำรายการท่องเที่ยว	6	3.00
รวม	200	100

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยว ที่เดินทางมาเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 ลำดับที่ 2 คือ ทัศนศึกษา,ศึกษาวิจัย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ลำดับที่ 3 คือ ทำสารคดี,ทำรายการท่องเที่ยว จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยว จำแนกตามสื่อประชาสัมพันธ์ โดยคิดเป็นร้อยละ

สื่อประชาสัมพันธ์	จำนวน	ร้อยละ
โทรทัศน์	44	22.00
วิทยุ	14	7.00
อินเทอร์เน็ต	45	22.50
สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ , วารสารท่องเที่ยว , โบรชัวร์	64	32.00
เป็นต้น		
เพื่อน	33	16.50
รวม	200	100

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติ
ป่าหินงาม โดยทราบจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์,วารสารการท่องเที่ยว,โบรชัวร์ เป็นต้น
จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 ลำดับที่ 2 คือ อินเทอร์เน็ต จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50
ลำดับที่ 3 คือ โทรทัศน์ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 ลำดับที่ 4 คือ เพื่อน จำนวน 33 คน
คิดเป็นร้อยละ 16.50 และน้อยที่สุด คือ วิทยุ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยว จำแนกตามความประทับใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ สถานที่ท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม โดยคิดเป็นร้อยละ

สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยว ประทับใจมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ทุ่งดอกกระเจียว	103	51.50
ลานหินงาม	27	13.50
จุดชมวิวสุดแผ่นดิน	57	28.50
รวมทุกข้อ	13	6.50
รวม	200	100

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความประทับใจในสถานที่ท่องเที่ยวใน อุทยานแห่งชาติป่าหินงามมากที่สุด คือ ทุ่งดอกกระเจียว มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 ลำดับที่ 2 จุดชมวิวสุดแผ่นดิน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ลำดับที่ 3 คือ ลานหินงาม จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 คน และน้อยที่สุด คือ รวมทุกข้อ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามปัจจัยต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ทางอุทยานแห่งชาติป่าหินงามพัฒนาเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากขึ้น โดยคิดเป็นร้อยละ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
การดูแลสถานที่ท่องเที่ยว	90	18.98
เส้นทางคมนาคม	51	10.73
ที่พัก	89	18.74
ไฟฟ้า	33	6.95
ร้านค้า	57	12.00
ร้านอาหารของที่ระลึก	42	8.84
ห้องน้ำ	98	20.63
สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ (ลานจอดรถ)	15	3.16
รวม	475	100

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ห้องน้ำ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 20.63 ลำดับที่ 2 คือ การดูแลสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 18.98 ลำดับที่ 3 คือ ที่พัก จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 18.74 ลำดับที่ 4 คือ ร้านค้า จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ลำดับที่ 5 คือ เส้นทางคมนาคม จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 10.73 ลำดับที่ 6 คือ ร้านอาหารของที่ระลึก จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 8.84 ลำดับที่ 7 คือ ไฟฟ้า จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 6.95 และน้อยที่สุด คือ ลานจอดรถ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.16

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 14

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ความสะดวกในการเดินทาง	3.65	0.70	มาก
2. ความเหมาะสมของสถานที่พักแรม	3.38	0.71	ปานกลาง
3. ความปลอดภัยของสถานที่พักแรม	3.67	0.75	มาก
4. การให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่	3.77	0.76	มาก
5. การให้บริการของเจ้าหน้าที่	3.63	0.84	มาก
6. ความเหมาะสมในการประชาสัมพันธ์	3.62	0.71	มาก
7. ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	3.99	0.71	มาก
8. ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว	3.50	0.77	มาก
9. ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว	3.44	0.79	ปานกลาง
10. ความเหมาะสมของร้านอาหาร	3.10	0.79	ปานกลาง
11. ร้านขายของที่ระลึก	3.30	0.82	ปานกลาง
12. ความประทับใจต่อสถานที่ท่องเที่ยว	3.26	0.76	ปานกลาง
13. ป้ายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ	3.52	0.88	มาก
14. ป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว	3.48	0.78	ปานกลาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 14 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวมีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ระดับความคิดเห็นมาก มี 8 ข้อ คือ ความสะดวกในการเดินทาง ความปลอดภัยของสถานที่พักผ่อน การให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ รวดเร็ว น่าประทับใจ ความเหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ระดับความคิดเห็น ปานกลาง มี 6 ข้อ คือ ความเหมาะสมของสถานที่พักผ่อน ความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว ความเหมาะสมของร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกมีสินค้าหลากหลาย ความประทับใจต่อสถานที่ท่องเที่ยว และป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

1. ความประทับใจที่ท่านมีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามนั้น ได้รับความประทับใจที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. พุ่มดอกกระเจียวสวยงามมาก มีดอกกระเจียวบานเต็มพุ่ม มองไปสลับกับสีเขียวของต้นไม้ ต้นหญ้า ผสมผสานกับหมอกยามเช้า ทำให้ดูสวยงามยิ่งขึ้น
2. ลานหินงาม มีทัศนียภาพที่สวยงาม มีหินรูปร่างประหลาดเรียงรายมากมาย
3. จุดชมวิวสุดแผ่นดิน ได้มองเห็นเบื้องล่างที่เต็มไปด้วยต้นไม้สีเขียวมากมายเรียงรายสลับกัน และได้มองเห็นสายหมอกที่ล้อมรอบภูเขาเบื้องล่าง
4. บรรยากาศภายในสถานที่ท่องเที่ยว บรรยากาศดีทำให้ร่างกายได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ ไร้มลพิษ ทำให้รู้สึกสดชื่นและผ่อนคลาย เหมาะสำหรับวันพักผ่อนที่สุด
5. ทางเดินภายในอุทยานมีรูปลักษณะที่แปลกตา สวยดี และไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน
6. ความหลากหลายทางธรรมชาติ เพราะไม่คิดว่าที่นี่จะให้ทุกอย่าง ทั้งการได้ชมพุ่มดอกกระเจียว หินรูปร่างประหลาด ทัศนียภาพสุดแผ่นดิน และต้นไม้ขนาดพันธุ์
7. สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ มีความเป็นธรรมชาติ และยังคงสภาพสมบูรณ์ ของธรรมชาติแบบดั้งเดิม ไม่มีมลภาวะ
8. ภูมิใจที่จังหวัดชัยภูมิมีสถานที่ท่องเที่ยวติดอันดับในประเทศ
9. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ เป็นที่น่าประทับใจมาก เพราะเจ้าหน้าที่ตั้งใจให้บริการอย่างเต็มที่ อำนวยความสะดวกอย่างมิได้ขาดคกบพร้อมให้แก่นักท่องเที่ยว
10. ได้เก็บภาพแห่งความประทับใจในชีวิต

2. ท่านพบปัญหาอะไรบ้างในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามและเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร
 1. ห้องน้ำมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว
 2. ห้องน้ำไม่สะอาดควรมีบุคคลทำความสะอาด
 3. น้ำไม่สะอาด มีสีขุ่น ควรให้มีเครื่องกรองน้ำเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
 4. สถานที่จอดรถไม่เพียงพอพร้อมทั้งขึ้นและ ควรจะได้รับการปรับปรุงที่ดีขึ้น
 5. รถรับ-ส่ง ที่พานักท่องเที่ยวขึ้นไปข้างบนมีเสียงดัง และมีกลิ่นเหม็นน้ำมันมาก
 6. รถรับ-ส่ง ภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม มีเยอะมากเกรงว่าจะทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษทางอากาศได้
 7. น่าจะปรับสภาพเส้นทางรถให้ดีกว่านี้
 8. ระบบการจราจรน่าจะจัดให้เป็นระบบมากกว่านี้
 9. น่าจะมีสัญลักษณ์บอกทางให้ชัดเจนตามเส้นทางคมนาคม
 10. ควรมีรถฉุกเฉินไว้รอรับเมื่อมีอุบัติเหตุหรือคนป่วยเกิดขึ้น
 11. ไม่มีที่พักเวลาฝนตก ควรสร้างศาลาเพื่อกันฝน กันแดดและเพื่อเป็นที่หยุดพักผ่อนแก่นักท่องเที่ยว
 12. ที่พักแรมไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว
 13. ร้านอาหารน้อยไป
 14. ร้านขายของที่ระลึกขายสินค้าแพงเกินไป
 15. แม้าพุดจาไม่สุภาพ ขายของซ้ำ ไม่บริการลูกค้า
 16. ทางเดินไม่แข็งแรง ลื่นและเป็นอันตรายมาก
 17. เจ้าหน้าที่ควรจัดให้มีการทำทางเดินให้สามารถชมทิวทัศน์ได้มากกว่านี้
 18. ควรมีที่กั้นตรงจุดชมวิวสุดแผ่นดินเพราะกลัวอันตราย
 19. นักท่องเที่ยวบางคน ไม่เคารพกฎที่กำหนดไว้
 20. นักท่องเที่ยวมีมากเจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึง
 21. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยพุดจาไม่สุภาพ

3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติป่าหินงามในจุดใดบ้าง อย่างไร

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม มีแนวทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ดังนี้

1. ควรพัฒนาทางด้านความสะอาด โดยการปลูกจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวให้ เคารพในกฎของอุทยาน และรักษาความสะอาดเพื่อทัศนียภาพที่สวยงามและตัวของนักท่องเที่ยวเอง
2. พัฒนาในเรื่องของห้องน้ำให้มีมากขึ้นและต้องการให้มีเครื่องกรองน้ำเพื่อทำให้น้ำไม่ขุ่น และสะอาดมากขึ้น
3. ควรตรวจสอบราคาสินค้าของร้านขายของที่ระลึก เพื่อที่จะไม่ทำให้แม่ค้าขายโอกาสขึ้นราคา
4. ควรมีการจัดอบรมทรัพยากรบุคคลภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เพราะนักท่องเที่ยว ได้รับคำพูดที่ไม่สุภาพจากเจ้าหน้าที่
5. ควรมีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำนักท่องเที่ยวเป็นจุด ๆ
6. คู่มือทางเดินให้อยู่ในสภาพดีและตรวจสอบสภาพทางเดินเสมอเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
7. สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ควรสร้างให้กลมกลืนกับธรรมชาติ ไม่ใช่ดูโดดเด่นจนเกินไปขัดกับธรรมชาติ
8. อยากให้มีฤดูเปิด - ปิด ป่า เพื่อการฟื้นฟูสภาพป่า
9. ให้จัดเก็บเงินค่าเข้าชม เพื่อนำเงินรายได้มาพัฒนาอุทยานแห่งชาติให้พัฒนาในด้านต่าง ๆ มากขึ้น
10. ไม่ให้นักท่องเที่ยวนำขยะติดตัวเข้าไปยังสถานที่ท่องเที่ยวด้วย เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดขยะเกลื่อนกลาด
11. เพิ่มเส้นทางการเดินป่าและมีการปลูกป่าทดแทนในส่วนที่ขาดหายให้มากขึ้น
12. ควรพัฒนาเรื่องพาหนะที่นักท่องเที่ยวนำขึ้นมา ควรหาที่จอดพาหนะในที่ที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต

จังหวัดชัยภูมิ ”

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
3. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
4. เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

5.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด โดยใช้แนวการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาจากตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แสดงทัศนคติของผู้เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed End) แบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open End) ในการแจกแบบสอบถามชุดเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จำนวนทั้งสิ้น 200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผล หาค่าร้อยละ (Percentage) .

หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติด้วยโปรแกรม SPSS/PC+ (Statistical Packager The Social Science/Personal Computer Plus)

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนคติภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยศึกษาจากนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไทย จำนวน 200 คน ได้ผลสรุปดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม

จากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 200 คนพบว่า เพศหญิงมาท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย กลุ่มนักท่องเที่ยวที่นิยมไปเที่ยวมากที่สุด มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี ส่วนช่วงอายุที่มีการไปเที่ยวบ่อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป และส่วนมากมีสถานภาพโสด ส่วนสถานภาพที่น้อยที่สุด คือ สถานภาพหย่าร้าง ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี และน้อยที่สุดอยู่ในระดับประถมศึกษา อาชีพของนักท่องเที่ยวพบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา ส่วนอาชีพของนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ เกษตรกรรมและแม่บ้าน รายได้ของนักท่องเที่ยวจำนวนมากมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท ส่วนรายได้ของนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 9,000 - 12,000 บาท

ตอนที่ 2 แสดงทัศนคติของผู้เดินทางท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

ลักษณะการเดินทางไปท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม นักท่องเที่ยวจะนิยมไปเป็นกลุ่มที่มีจำนวนตั้งแต่ 1 - 5 คน มากที่สุดและที่น้อยที่สุด คือ การเดินทางมาท่องเที่ยวตั้งแต่ 16 - 20 คน ส่วนยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งมีความสะดวกสบายและรวดเร็ว พาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางมาน้อยที่สุด ก็คือ รถจักรยานยนต์ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปอุทยานแห่งชาติป่าหินงามส่วนใหญ่จะเดินทางมาเป็นครั้งแรก และน้อยที่สุด คือ การเดินทางมามากกว่า 3 ครั้ง วัตถุประสงค์ที่เดินทางไปอุทยานแห่งชาติป่าหินงามเพื่อพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุดและการไปเพื่อทำสารคดี ทำรายการท่องเที่ยว น้อยที่สุด ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติป่าหินงามนักท่องเที่ยวจะได้รับจากสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสารการท่องเที่ยว โบรชัวร์ เป็นต้น เนื่องจากเป็นสื่อที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวได้ง่ายและพบได้ในชีวิตประจำวัน ส่วนสื่อที่รับรู้ น้อยที่สุด คือ สื่อวิทยุ สถานที่ที่นักท่องเที่ยวมีความประทับใจมากที่สุดเมื่อไปถึงอุทยานแห่งชาติ คือ ทุ่งดอกกระเจียว และสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงามพัฒนาให้มีสภาพมากที่สุด คือ ห้องน้ำ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวมีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ระดับความคิดเห็นมาก มี 8 ข้อ คือ ความสะดวกในการเดินทาง ความปลอดภัยของสถานที่พักผ่อน การให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ รวดเร็วน่าประทับใจ ความเหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ระดับความคิดเห็น ปานกลาง มี 6 ข้อ คือ ความเหมาะสมของสถานที่พักผ่อน ความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว ความเหมาะสมของร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกมีสินค้าหลากหลายความประทับใจต่อสถานที่ท่องเที่ยว และป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

1. ความประทับใจที่ท่านมีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามนั้น ได้รับความประทับใจที่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่เห็นว่า พืชดอกกระเจียวมีความสวยงามมาก เมื่อดอกกระเจียวบานเต็มทุ่ง สลับกับความสีเขียวของต้นไม้ พืชหญ้า ผสมผสานกับหมอกยามเช้าจึงทำให้ดูสวยงามมากยิ่งขึ้น ส่วนด้านลานหินงามก็มีทัศนียภาพสวยงามเช่นเดียวกัน ซึ่งมีหินรูปร่างประหลาดตั้งอยู่เรียงราย สลับกับต้นไม้ที่ขึ้นอยู่เป็นพุ่มเตี้ยๆมากมาย ส่วนจุดชมวิวดุสิตแผ่นดินนั้นเมื่อนักท่องเที่ยวได้ขึ้นไปแล้วสามารถมองเห็นเบื้องล่างที่เต็มไปด้วยต้นไม้สีเขียวมากมายเรียงรายสลับกันและหากเห็นสายหมอกที่ล้อมรอบภูเขาเบื้องล่าง นักท่องเที่ยวรู้สึกสดชื่นและผ่อนคลายเมื่อได้มาสัมผัสกับบรรยากาศในสถานที่ท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกดีต่อกับธรรมชาติที่มีความหลากหลาย เช่น พืชหญ้าสลับทุ่งดอกกระเจียว

ในด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ที่ให้แก่นักท่องเที่ยวในการอำนวยความสะดวกสบายที่ทำได้อย่างทั่วถึง นั่นก็เป็นเพราะมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้ นักท่องเที่ยวได้รับความประทับใจ ทั้งด้านการบริการของเจ้าหน้าที่และความสวยงามของธรรมชาติป่าหินงาม

2. ท่านพบปัญหาอะไรบ้างในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามและจะเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

จากผลการวิจัย การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามนั้น พบปัญหา คือ ห้องน้ำที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ห้องน้ำที่มีอยู่เป็นห้องน้ำที่ไม่สะอาด ไม่มีพนักงานทำความสะอาด น้ำในห้องน้ำมีสีขุ่น ด้านสถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอและขึ้นและ รถรับส่งพานักท่องเที่ยวขึ้นไปชมสถานที่ท่องเที่ยวมีปริมาณมากเกินความจำเป็น มีเสียงดังและมีกลิ่นเหม็นน้ำมันเป็นการรบกวนสัตว์ป่า และเพิ่มมลภาวะทางอากาศให้กับอุทยานแห่งชาติ ในด้านสถานที่พักแรมยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ อีกทั้งสถานที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวมีน้อย ร้านค้าสวัสดิการมีไม่เพียงพอทำให้ไม่สะดวกต่อการรับประทานอาหาร ร้านขายของที่ระลึกขายสินค้าแพงเกินราคา นักท่องเที่ยวยังพบปัญหาอีกว่าทางเดินชมทัศนียภาพไม่แข็งแรง สิ้นและเป็นอันตรายได้ง่าย และเจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึง

วิธีการแก้ปัญหานักท่องเที่ยวได้เสนอแนะ คือควรมีเครื่องกรองน้ำเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและมีพนักงานทำความสะอาด สถานที่จอดรถและทางเดินต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นรวมถึงการจัดระบบจราจร ในส่วนของสถานที่ท่องเที่ยวควรมีป้ายสัญลักษณ์บอกเส้นทางให้ชัดเจนตามเส้นทางคมนาคม เจ้าหน้าที่ควรเพิ่มเส้นทางศึกษาธรรมชาติให้มากขึ้น

3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติป่าหินงามในจุดใดบ้าง อย่างไร

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามมีแนวทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม คือ ควรพัฒนาทางด้านความสะอาด โดยการปลูกจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวให้เคารพในกฎของอุทยานและรักษาความสะอาดเพื่อทัศนียภาพที่สวยงามและตัวของนักท่องเที่ยวเอง ในด้านถัดมาที่นักท่องเที่ยวมีแนวทางในการพัฒนา คือ ควรพัฒนาในเรื่องห้องน้ำให้มีมากขึ้นและต้องการให้มีเครื่องกรองน้ำเพื่อทำให้น้ำสะอาดมากขึ้น ควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ให้คอยแนะนำนักท่องเที่ยวเป็นจุด ๆ ต้องดูแลเส้นทางศึกษาธรรมชาติให้อยู่ในสภาพดีและมีการตรวจสอบเสมอเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ในส่วนของสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ควรสร้างให้กลมกลืนกับธรรมชาติ ไม่ดูโดดเด่นขัดกับธรรมชาติ เพิ่มเส้นทางศึกษาธรรมชาติและมีการปลูกป่าทดแทนในส่วนที่ขาดหายมากขึ้น ควรจัดเก็บเงินค่าเข้าชมเพื่อนำรายได้มาพัฒนาอุทยานแห่งชาติในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น และอยากให้มีฤดูเปิด - ปิด อุทยานเพื่อการฟื้นฟูสภาพป่า และไม่ให้นักท่องเที่ยวนำขยะติดตัวเข้าไปยังสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ขยะเคลื่อนกลาตรวมถึงควรพัฒนาเรื่องยานพาหนะที่นักท่องเที่ยวนำขึ้นมาควรมหาที่จอดพาหนะในที่ที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์และสรุปผลวิจัยถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว มีประเด็นที่ได้เสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว ดังนี้ นักท่องเที่ยวควรปฏิบัติตามกฎที่ทางอุทยานแห่งชาติตั้งไว้ ก่อนเดินทางไปท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวควรศึกษาข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวที่ไปนั้น ๆ และนักท่องเที่ยวต้องรู้จักรับผิดชอบของตนเอง โดยทิ้งขยะทุกครั้งเพื่อความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ควรเคารพในสถานที่ท่องเที่ยวโดยไม่ขีดเขียนหรือทำลายสภาพแวดล้อมด้วยวิธีการต่าง ๆ ควรยอมรับในความงามของทัศนียภาพ สุนทรียภาพ และเหตุการณ์ที่ได้พบเห็น นักท่องเที่ยวควรแสดงความมีน้ำใจและมิตรภาพให้กับบุคคลรอบข้าง ควรเชิญให้เพื่อนและบุคคลอื่นได้มีโอกาสท่องเที่ยวด้วยสันติภาพ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดูแลสถานที่ท่องเที่ยว โดยปฏิบัติตามกฎของสถานที่นั้นและรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนสืบไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

5.4 อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การศึกษาสัทธิภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติ ป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ทำให้ทราบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21 – 30 ปี มากที่สุดและน้อยที่สุด คือ 61 ปี ขึ้นไป เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามเป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ จึงเป็นอุปสรรคในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 61ปีขึ้นไป การศึกษาส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด อาชีพนักเรียน / นักศึกษา รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดตลอดสัปดาห์ จึงต้องการมาท่องเที่ยวและสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปานใจ สุมะดินันท์ (2522 : 12) ได้กล่าวถึงปัจจัยผลักดัน เป็นสภาพเงื่อนไขกระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลตัดสินใจ เดินทางไปท่องเที่ยว ได้แก่ ความเคร่งเครียดจากการทำงาน สุขภาพอนามัยไม่ดี ความแออัดเนื่องจากประชากรมากเกินไป ความอยาก رؤ้อยากเห็นของมนุษย์ ความต้องการเดินทางไปเยี่ยมญาติ เพื่อนฝูง คนรู้จัก การไปทำธุรกิจและหน้าที่การงาน รวมทั้งการท่องเที่ยวเพื่อเหตุผลด้านสถานภาพและชื่อเสียงของตน

นักท่องเที่ยวจะนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวเป็นส่วนมาก จำนวนนักท่องเที่ยวที่ร่วมเดินทางมาด้วยกันเป็นกลุ่มย่อย 1 – 5 คน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร กองทอง (2540 : 59) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว เดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด้านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไปท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวเป็นส่วนมาก เพราะมีความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและไปเป็นหมู่คณะที่มีจำนวนไม่เกิน 6 คน

การเข้าถึงบริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงามมีความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว เนื่องจาก การคมนาคมดี มีป้ายบอกเส้นทางชัดเจน มีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สื่อหนังสือพิมพ์ วารสารการท่องเที่ยว และโบรชัวร์เป็นสื่อและข้อมูลที่ดีที่ทำให้เกิดการเดินทางไปท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากเป็นสื่อที่เข้าถึงนักท่องเที่ยวได้ง่ายและพบได้ในชีวิตประจำวันและสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุด คือ ทุ่งดอกกระเจียว ที่บานสะพรั่งสวยงามมาก พร้อมทั้งบรรยากาศที่สดชื่นแจ่มใส ทำให้รู้สึกผ่อนคลายและสบายใจเป็นอย่างมาก

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัญหาที่พบในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม คือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ห้องน้ำไม่สะอาดและมีไม่เพียงพอ น้ำที่มีไว้ให้นักท่องเที่ยวใช้บริการนั้นมีสีขุ่น ร้านขายของที่ระลึกมีสินค้าไม่หลากหลาย แม้ค่าขายของราคาแพงไม่สนใจลูกค้าและพุดจาไม่สุภาพทำให้นักท่องเที่ยวไม่พอใจ ร้านอาหารและร้านค้าสวัสดิการมีไม่เพียงพอ ลานจอดรถขึ้นและ และป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ภายในอุทยานแห่งชาติมีน้อย และเจ้าหน้าที่พุดจาไม่สุภาพกับนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวมีความต้องการให้ทางอุทยานแห่งชาติป่าหินงามพัฒนาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น นักท่องเที่ยวต้องการให้ทางเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติติดตั้งเครื่องกรองน้ำเพื่อความสะอาดและปลอดภัยของนักท่องเที่ยว แม้ค่าค่าบริการนักท่องเที่ยวด้วยไม่ตรีจิต พุดจาสุภาพ ควรมีการตรวจสอบราคาสินค้าของที่ระลึก เพื่อป้องกันไม่ให้แม่ค้าขายสินค้าในราคาแพงเกินไป ควรให้มีการจัดอบรมทรัพยากรบุคคลของทางอุทยานแห่งชาติป่าหินงามเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังต้องการให้ปรับปรุงลานจอดรถของอุทยานแห่งชาติป่าหินงามด้วย เพราะลานจอดรถขึ้นและและไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สํารวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว 4 จังหวัดตอนล่าง. 2528.
- คุณา นนทพัฒน์. ชัยภูมิ...เมืองพระยาแล. กรุงเทพฯ ฯ : องค์การคําศูรสภา : 2542.
- จิราพร กองทอง. ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอคาบเชิง จังหวัดสุรินทร์. 2540.
- จุฑามาศ ไชยศรี. ศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน. 2536.
- จันทนา โพลันและคณะ. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวพระธาตุนาดูน. 2546.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์ , 2542.
- นิคม จารุมณี. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา , 2535.
- เพ็ญพร ถิตย์ประดิษฐ์. ศึกษาปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์. 2542.
- सानนท์ สุขศรี. ศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์บางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในจังหวัดสงขลา. 2532.
- สุทธิ เหล่าฤทธิ์ และคณะ. ประวัติเมืองชัยภูมิ. กรุงเทพฯ ฯ : ด่านสุทธาคารพิมพ์ , 2545.
- อุคม บัวศรีและคณะ. การพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ศึกษาศักยภาพทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 2531 - 2532.

ภาคผนวก ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

เรื่อง ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต
จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกแบบสอบถามต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุด เพราะความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการวิจัยเป็นอย่างมาก

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

- () 1. ต่ำกว่า 20 ปี () 4. 41-50 ปี
() 2. 21-30 ปี () 5. 51-60 ปี
() 3. 31-40 ปี

3. การศึกษา

- () 1. ประถมศึกษา () 4. ปริญญาตรี
() 2. มัธยมศึกษา () 5. สูงกว่าปริญญาตรี
() 3. อนุปริญญา

4. สถานภาพ

- () 1. โสด () 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
() 2. สมรส
() 3. หย่าร้าง

5. อาชีพ

- () 1. นักเรียน / นักศึกษา () 4. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
() 2. พนักงาน / ลูกจ้าง () 5. เกษตรกรรม
() 3. ธุรกิจส่วนตัว () 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

- () 1. ต่ำกว่า 3,000 บาท () 4. 9,000-12,000 บาท
() 2. 3,000-6,000 บาท () 5. 12,000 บาทขึ้นไป
() 3. 6,000-9,000 บาท

ตอนที่ 2 แสดงทัศนคติของผู้เดินทางท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

คำชี้แจง โปรดกรอกแบบสอบถามต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านเคยเดินทางมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามแล้วประมาณกี่ครั้ง
() 1. ครั้งแรก
() 2. 1 ครั้ง
() 3. 2 ครั้ง
() 4. 3 ครั้ง
() 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
2. พาหนะที่ท่านใช้ในการเดินทาง
() 1. รถยนต์ส่วนตัว
() 2. รถโดยสารประจำทาง
() 3. รถเช่า
() 4. รถบริการนำเที่ยว
() 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. จำนวนนักท่องเที่ยวที่ร่วมเดินทางมาเที่ยวในครั้งนี้ที่ท่าน
() 1. 1-5 คน
() 2. 5-10 คน
() 3. 11-15 คน
() 4. 16-20 คน
() 5. มากกว่า 20 คน
4. วัตถุประสงค์ที่ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
() 1. พักผ่อนหย่อนใจ
() 2. ทัศนศึกษา , ศึกษา , วิจัย
() 3. ทำสารคดี , ทำรายการท่องเที่ยว
() 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านรู้จักอุทยานแห่งชาติป่าหินงามจากสื่อใด
- () 1. โทรทัศน์
 - () 2. วิทยุ
 - () 3. อินเทอร์เน็ต
 - () 4. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสารการท่องเที่ยว โบชัว เป็นต้น
 - () 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ท่านประทับใจสถานที่ท่องเที่ยวใดในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามมากที่สุด
- () 1. หุ่นคอกกระเจียว
 - () 2. ลานหินงาม
 - () 3. จุดชมวิวดุจด่านหิน
 - () 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติป่าหินงามควรจะมีการพัฒนาในด้านใดเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมากขึ้น (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () การดูแลสถานที่ท่องเที่ยว
 - () เส้นทางคมนาคม
 - () ที่พัก
 - () ไฟฟ้า
 - () ร้านอาหาร
 - () ร้านขายของที่ระลึก
 - () ห้องน้ำ
 - () สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความสะดวกในการเดินทาง					
2. ความเหมาะสมของสถานที่พักแรม					
3. ความปลอดภัยของสถานที่พักแรม					
4. การให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่					
5. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ รวดเร็ว น่าประทับใจ					
6. ความเหมาะสมในการประชาสัมพันธ์					
7. ความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว					
8. ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว					
9. ความปลอดภัยในสถานที่ท่องเที่ยว					
10. ความเหมาะสมของร้านอาหาร					
11. ร้านขายของที่ระลึกมีสินค้าหลากหลาย					
12. ความประทับใจที่มีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม					
13. ป้ายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อเตือน ภัยให้แก่นักท่องเที่ยว					
14. ป้ายบอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

1. ความประทับใจที่ท่านมีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านพบปัญหาอะไรบ้างในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามและจะเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติป่าหินงามในจุดใดบ้าง อย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอขอบคุณผู้กรอกแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

คณะผู้วิจัย

นักศึกษาโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หัวข้อคำชี้แจง
ประกอบการขอประมาณโครงการวิจัย
ปีงบประมาณ 2547

1. ชื่อโครงการ

ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

2. ประเภทของงานวิจัย

การวิจัยเชิงประยุกต์

3. สาขาวิจัยที่ทำการวิจัย

โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. คณะผู้ดำเนินงานวิจัย

1. นางสาวนภาพรณี จันทร์
2. นางสาวภาวิณี ผิวหอม
3. นางสาวรุ่งนภา แสงกล้า
4. นางสาวอรชร สะอาดยิ่ง

5. สถานที่ทำการวิจัยและเก็บข้อมูล

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

6. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาสัมผัสกับบรรยากาศของธรรมชาติที่สวยงาม ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์และความมีน้ำใจไมตรีของคนไทย ทรัพยากรการท่องเที่ยวของประเทศไทยก็มีอยู่มากมายทั่วทุกภาคและทุกจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ โบราณคดี และศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นน้ำตก ภูเขา ทะเล ชายหาด และอุทยานแห่งชาติ จนต่อมาได้กลายเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้จำนวนมหาศาลเข้าสู่ประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจการค้าและของที่ระลึก ธุรกิจเหล่านี้จะขายบริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง ส่วนธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยทางอ้อม เช่น การผลิตสินค้าเกษตรกรรม การผลิตสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะกระจายออกไปสู่หลายอาชีพและหลายท้องที่

โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่จะทำรายได้จากการท่องเที่ยวทำให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ มีการลงทุนหรือขยายกิจการอื่น เป็นผลให้มีการจ้างงานมากขึ้น พร้อมทั้งการท่องเที่ยวยังสามารถช่วยเสริมสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติและท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ได้อีกด้วย และยังมีความสำคัญที่ก่อให้เกิดการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ทำให้เจ้าของท้องถิ่นได้ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณี เกิดความภาคภูมิใจรักและหวงแหนวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นตน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านการท่องเที่ยวไม่น้อยไปกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมและวิถีชีวิตของชาวอีสาน และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติสวนป่า น้ำตก ภูเขา เป็นต้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสานประกอบด้วย 19 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี

จังหวัดชัยภูมิเป็นอีกจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่บนเส้นขอบที่ราบสูงอีสาน ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับภาคกลางและภาคเหนือ เป็นดินแดนแห่งทุ่งดอกกระเจียวแสนงาม และสายน้ำตกชุ่มช่ำยามหน้าฝน เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ป่ามากที่สุดจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ ภูพังเหย ภูแลนคา ภูผาผือ อันเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำชี

จังหวัดชัยภูมิอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 342 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 12,778 ตารางกิโลเมตรแบ่งการปกครองเป็น 15 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบ้านเขว้า อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอจัตุรัส อำเภอภูเขียว อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอบ้านแท่น อำเภอแก่งคร้อ อำเภอคอนสาร อำเภอเทพสถิต อำเภอบัวระเหว อำเภอภักดีชุมพล อำเภอเนินสง่า และกิ่งอำเภอซับใหญ่

ด้านประวัติศาสตร์ ชัยภูมิมีอารยธรรมย้อนกันหลายสมัย ตั้งแต่สมัยทราวดี สมัยขอมจนถึงอิทธิพลลาวล้านช้าง มีการค้นพบโบราณสถาน โบราณวัตถุมากมายในหลายพื้นที่ของจังหวัด ต่อมาปรากฏชื่อเป็นเมืองหน้าด่านในสมัยกรุงศรีอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ภายหลังจึงร้างไป และมาปรากฏชื่ออีกครั้งในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ โดยมีชาวเวียงจันทน์เข้ามา

สร้างบ้านแปงเมือง มีผู้นำชื่อ " แล " ซึ่งต่อมาได้รับราชการแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองคนแรกของชัยภูมิ

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยภูมิมีอยู่อย่างมากมาย ทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ โบราณคดีและประเพณีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอุทยานแห่งชาติตาดโตน , ภูคิง ท่งภูธรธรรมชาติบนยอดเขาสูง , อุทยานแห่งชาติไทรทอง , อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม , ย้อนรอยประวัติศาสตร์พระเจ้าองค์โต , ชมทิวทัศน์สัมผัสผืนหินขาว , ถ้ำแก้ว , ถ้ำวัวแดง , ภูแลนคา , น้ำตกสายรุ้ง , แหล่งโบราณคดีบ้านกุดไผ่ , พระพุทธบาทวัดเขายายหอม , ขึ้นชมทิวทัศน์วัดผาเง็ก โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวมาก

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาตินายางกลัก ในท้องที่ตำบลโป่งนก ตำบลนายางกลัก ตำบลบ้านไร่ ตำบลวะตะแบก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ มีสภาพป่าสมบูรณ์ เป็นต้นน้ำลำธารของกลุ่มน้ำชีและแม่น้ำป่าสัก โดยมีประวัติความเป็นมา ดังนี้

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม เดิมเป็นลานหินงามที่รู้จักเฉพาะราษฎรในท้องถิ่น ต่อมาเมื่อ พ.ศ.2528 นายอำเภอเทพสถิต และป่าไม้อำเภอเทพสถิต ได้ออกตรวจพื้นที่และพบลานหินธรรมชาติที่มีรูปร่างสวยงาม มีคุณค่าควรอนุรักษ์ไว้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนของบุคคลทั่วไป จึงเสนอเรื่องไปยังกรมป่าไม้ ผ่านทางจังหวัดชัยภูมิ ในขั้นต้นกรมป่าไม้ได้ประกาศเป็นวนอุทยานป่าหินงาม เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2529 ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,250 ไร่

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2536 กรมป่าไม้ได้ทำการสำรวจพื้นที่ใกล้เคียงอย่างละเอียดและพบว่า ยังมีพื้นที่ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ เมื่อรวบรวมพื้นที่แล้วประมาณ 112 ตารางกิโลเมตร หรือ 70,000 ไร่ โดยพื้นที่ดังกล่าวได้กันหมู่บ้านออกจากพื้นที่เรียบร้อยแล้ว โดยการปฏิรูปที่ดิน อีกทั้งพื้นที่เตรียมจัดตั้งที่มีความโดดเด่นทางธรณีวิทยา มีลานหินที่มีรูปลักษณะสวยงาม มีพันธุ์ไม้ล้มลุกประจำถิ่น ที่มีดอกสีชมพูอมม่วงออกดอกในช่วงต้นฤดูฝน มีน้ำตกไหลตลอดปี สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้ในรูปแบบของอุทยานแห่งชาติ

ต่อมากรมป่าไม้ มีคำสั่งที่ 1642/2537 ให้นายวิรัตน์ จันทร์เผือก นักวิชาการป่าไม้ 5 ตำแหน่งเลขที่ 2459 อุทยานแห่งชาติรามคำแหง จังหวัดสุโขทัย ไปดำเนินการจัดตั้งพื้นที่ป่าดังกล่าวให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 และให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าอุทยานแห่งชาติป่าหินงามแห่งนี้ด้วย

ในบริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ได้แก่ ลานหินงาม จุดชมวิวยอดแผ่นดิน และอีกสถานที่หนึ่ง ซึ่งกล่าวกันว่าถ้าไม่ได้ไปสถานที่นั้นก็เหมือนกับไปไม่ถึงจังหวัดชัยภูมิ สถานที่แห่งนั้นคือทุ่งดอกกระเจียว ซึ่งดอกกระเจียวจะขึ้นและบานเป็นสีชมพูอมม่วงในช่วงต้นฤดูฝนเท่านั้น ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคมของทุกปี

อุทยานแห่งชาติป่าหินงามจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีศักยภาพการท่องเที่ยวที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงได้ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว เพื่อจะได้ผลจากการศึกษาดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ด้านข้อมูลให้กับหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ที่สนใจได้ทราบถึงปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจากการท่องเที่ยว สามารถนำไปกำหนดวิธีการแก้ปัญหาและวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามต่อไป

7. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
3. เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
4. เพื่อทราบถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
2. ได้ทราบถึงปัจจัยและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
3. ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
5. ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

9. วิธีวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

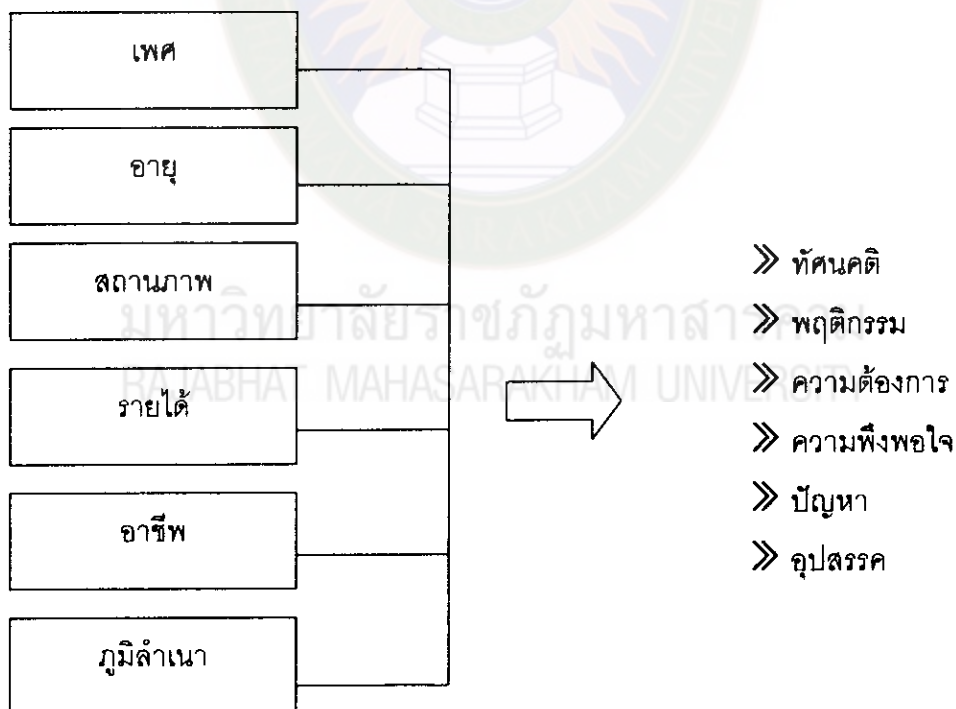
ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ , อายุ , สถานภาพ , รายได้ , อาชีพ , ภูมิลำเนา , ซึ่งจะมีผลต่อทัศนคติ , พฤติกรรม , ความต้องการ , ความพึงพอใจ , ปัญหา , อุปสรรค ต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามที่แตกต่างกันไปของแต่ละบุคคล และจากกรอบแนวคิดดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัย เพื่อทราบผลการวิจัยว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม มีทัศนคติ , พฤติกรรม , ความต้องการ , ความพึงพอใจ , ปัญหา และอุปสรรค เสนอเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

กรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัย ศักยภาพการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ เป็นตัวแปรที่ศึกษาในฐานะที่เป็นเหตุ ได้แก่
 - » เพศ
 - » อายุ
 - » สถานภาพ
 - » รายได้
 - » อาชีพ
 - » ภูมิลำเนา
2. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่ศึกษาในฐานะที่เป็นผลที่ทำให้เกิดเหตุ คือ
 - » ทักษะคติ
 - » พฤติกรรม
 - » ความต้องการ
 - » ความพึงพอใจ
 - » ปัญหา
 - » อุปสรรค

การสร้างเครื่องมือวัด

เครื่องมือวัดโดยใช้แบบสอบถาม จะใช้วัดตัวแปรในเชิงปริมาณเพื่อต้องการทราบผลที่จะเกิดขึ้นว่าเป็นอย่างไร เช่น

- » วัดทักษะคติ
- » วัดพฤติกรรม
- » วัดความต้องการ
- » วัดความพึงพอใจ
- » วัดปัญหา
- » วัดอุปสรรค

ในการศึกษาค้นคว้าการท่องเที่ยวยุทยานแห่งชาติป่าหินงามของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวยุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ครั้งนี้ได้สร้างเครื่องมือวัด โดยวิธีจำแนกแบบสอบถาม

ซึ่งมีการออกแบบสอบถามผสมผสานคำถามที่หลากหลายวิธี เพื่อการวัดค่าตัวแปรให้ครบ
ทุกตัว แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติ
ป่าหินงาม

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ลักษณะคำถามในแบบสอบถามมีดังนี้

- 1) Closed – End เป็นแบบสอบถามที่มีคำตอบปลายปิด คือแบบสอบถามที่
ต้องการให้เลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว
- 2) Open – End เป็นแบบสอบถามที่มีคำตอบปลายเปิด คือตั้งคำถามแล้วว่าง
ไว้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนคำตอบ เพื่อแสดงข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ
- 3) Check – List เป็นแบบสอบถามที่ ถามความคิดเห็น ทศนคติ หรือความพึง
พอใจ จะเป็นคำตอบที่เป็นประโยคทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้

- ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม
- กลุ่มสุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติป่าหินงามจำนวน
200 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ใช้อัตราร้อยละเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด

1. สูตรร้อยละ

$$\text{อัตราร้อยละ} = \frac{n \times 100}{N}$$

แทนค่า

$$n = \text{จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา}$$

$$N = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}$$

2. ใช้โปรแกรม SPSS/PC+ (Statistical Packager The Social

Science/Personal Computer Plus) เพื่อหาค่าเฉลี่ย (X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

10. ระยะเวลาทำการวิจัย

กำหนดระยะเวลาในการวิจัย 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน – เดือนกันยายน 2547

11. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษานี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

1. พื้นที่ของการศึกษาค้นคว้า บริเวณอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
2. ขอบเขตของประชากรที่ทำการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในอุทยานแห่งชาติป่าหินงามโดยการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จำนวน 200 คน
3. กำหนดระยะเวลาในการวิจัย 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2547 ถึง เดือนกันยายน 2547

12. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

การดำเนินงาน	เดือน	มิถุนายน				กรกฎาคม				สิงหาคม				กันยายน			
	สัปดาห์	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.ประชุมคณะผู้ดำเนินงานวิจัย		◆															
2.เสนอหัวข้อวิจัย		↔	↔														
3.สำรวจสถานที่ทำการวิจัย				◆													
4.เสนอโครงการวิจัย					↔	↔											
5.รวบรวมข้อมูล						↔	↔	↔									
6.ดำเนินงานวิจัย									↔	↔	↔						
7.สรุปงานวิจัย												↔	↔				
8.นำเสนอข้อมูล.																↔	↔

13. อุปกรณ์ในการวิจัย

อุปกรณ์ที่จำเป็นในการวิจัย

- หนังสือท่องเที่ยว
- หนังสือเอกลักษณ์จังหวัดชัยภูมิ
- แบบสอบถาม

อุปกรณ์วิจัยที่มีอยู่แล้ว

- กล้องถ่ายรูป
- กระดาษ

14. งบประมาณที่ใช้ตลอดโครงการ

ค่าเดินทาง	1,500	บาท
ค่าสื่อสิ่งพิมพ์	300	บาท
ค่าอุปกรณ์บันทึกภาพ	500	บาท
ค่าตอบแทนบุคลากร	200	บาท
ค่าถ่ายเอกสาร	100	บาท
เอกสารประกอบการวิจัย	200	บาท
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่นๆ	200	บาท
รวม	3,000	บาท

(ลายเซ็น) นันทกรพร วัฒน ผู้ขอรับทุน
 (..... น.ส. นันทกรพร วัฒน.....)

(ลายเซ็น)..... น.ส. นันทกรพร วัฒน..... ผู้ร่วมรับทุน
 (..... น.ส. นันทกรพร วัฒน.....)

(ลายเซ็น) ปวีณ์ นี้อยู่ ผู้ร่วมรับทุน
 (..... น.ส. ปวีณ์ นี้อยู่.....)

(ลายเซ็น)..... น.ส. นันทกรพร วัฒน..... ผู้ร่วมรับทุน
 (..... น.ส. นันทกรพร วัฒน.....)

นักศึกษาวิชาเอก..... ระดับ..... ปีที่.....

ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

อาจารย์ภาควิชา.....

ภาคผนวก ค

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

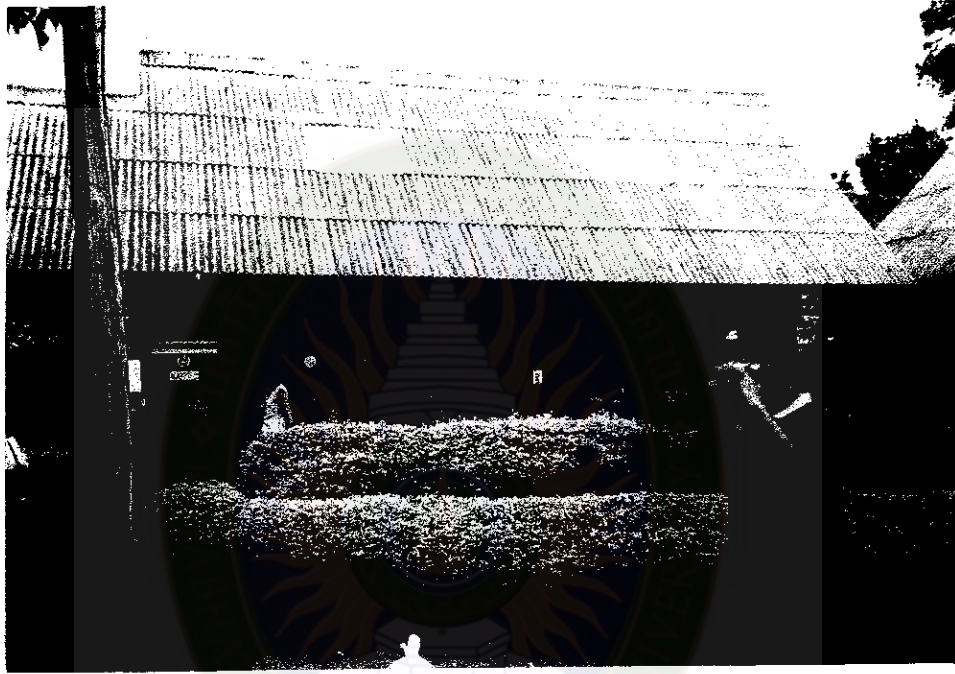

2. แบบจำลองอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ภายในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3. ร้านค้าสวัสดิการภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

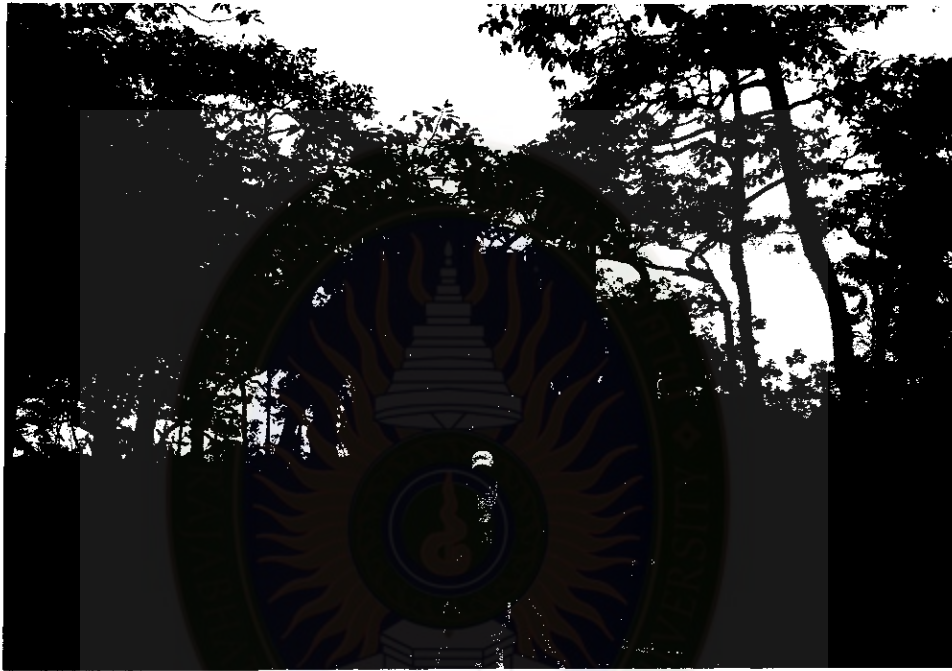
4. ห้องน้ำภายในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

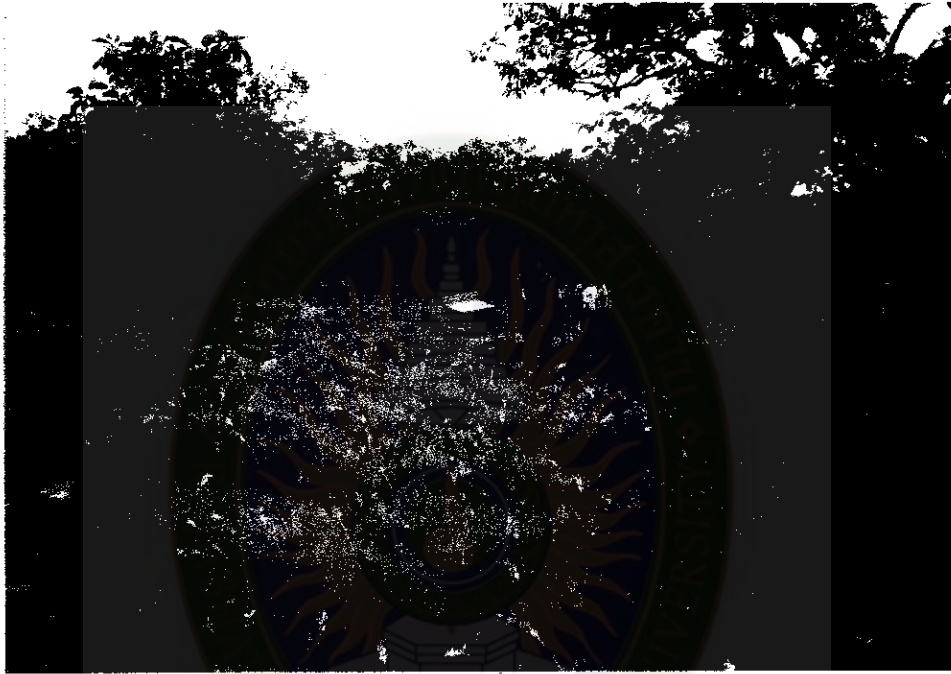
5. ป้ายแสดงเขตทุ่งดอกกระเจียว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

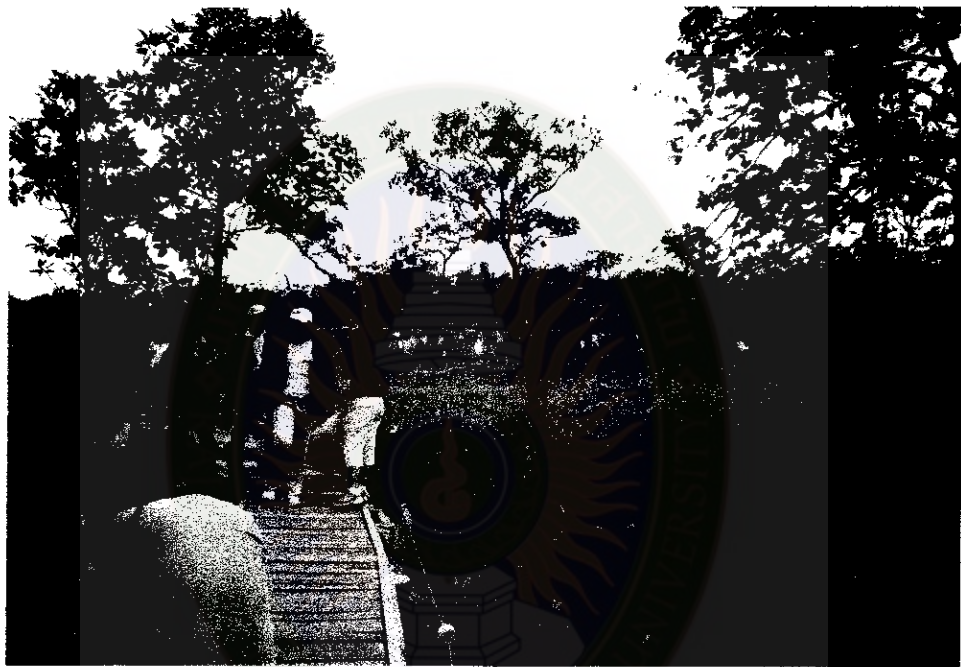
6. ทางเดินสู่ทุ่งดอกกระเจียว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

7. “ ทุ่งดอกกระเจียว ”

กระเจียวเป็นพืชล้มลุกประเภทหัว ขึ้นกระจายอยู่ทั่วไปใน
อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม

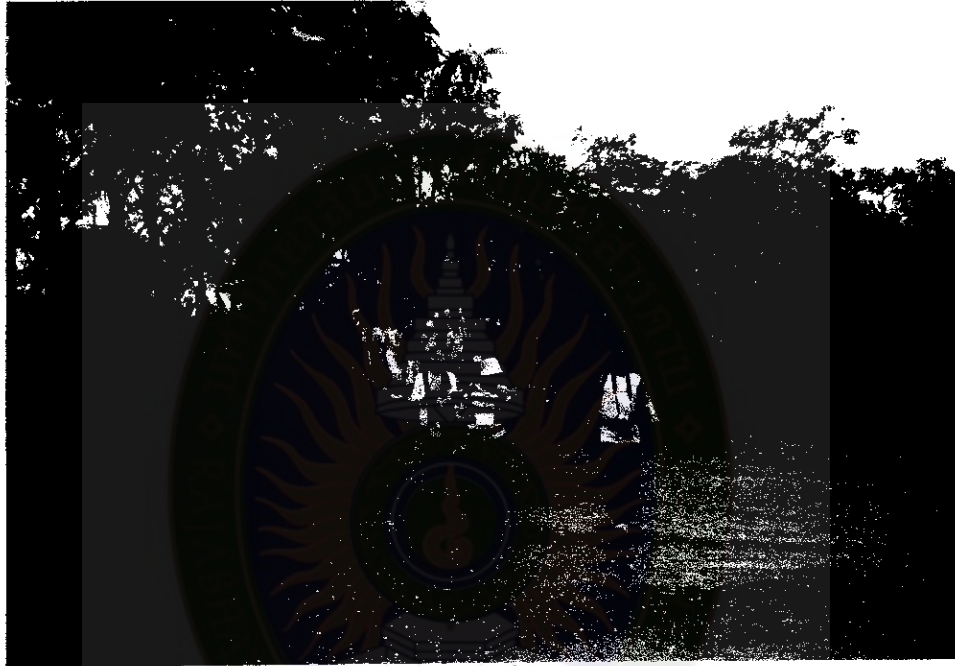
8. สะพานทางเดินที่ทางอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จัดไว้สำหรับให้นักท่องเที่ยว
เดินชมทัศนียภาพของทุ่งดอกกระเจียว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

9. ชุมนุมยุวมัคคุเทศก์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

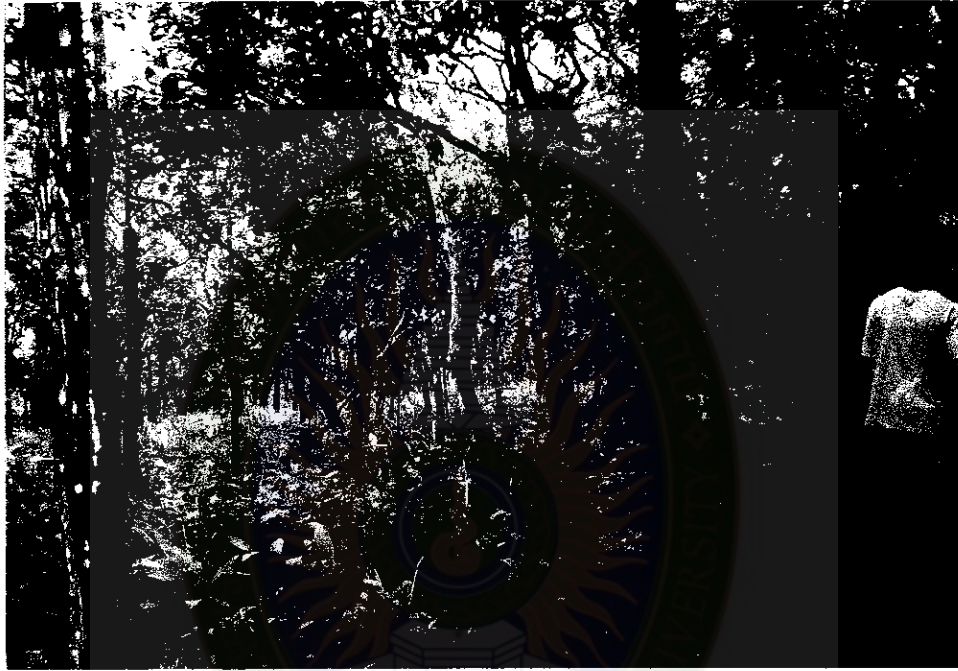
10. เส้นทางขึ้น – ลงจุดชมวิวสุดแผ่นดิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

11. จุดชมวิวดมแผ่นดิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

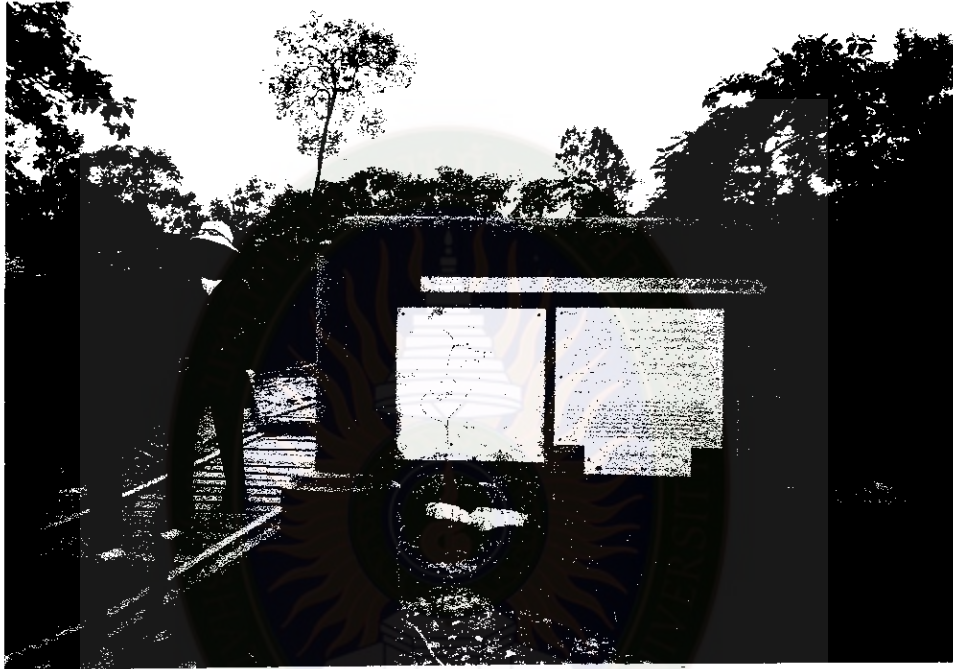
12. บริเวณป่าเต็งรัง ซึ่งมีสภาพพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

13.ป้ายสัญลักษณ์ แสดงพรมแดนแห่งพงไพร ที่อธิบายถึงลักษณะของ
เทือกเขาพังเหย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

14. ป้ายถ่านหินงาม แสดงถึงเส้นทางศึกษาธรรมชาติบริเวณถ่านหินงาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

15. “ ลานหินงาม ”

เป็นกลุ่มหินซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ที่เกิดจากการกัดเซาะเนื้อหินทราย
ทำให้มีรูปลักษณะแปลกตาสวยงามอย่างน่าอัศจรรย์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวนภาพรณี จันทร
ชื่อเล่น อ้อย
เกิด 7 กันยายน พ.ศ. 2525
อายุ 22 ปี
ภูมิลำเนา 326 หมู่ 1 ต. บ้านเป็ด อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทรศัพท์ 0-6854-8267

การศึกษา

ชั้นประถมศึกษา ที่โรงเรียนบ้านเป็ด
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนนครขอนแก่น
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่โรงเรียนนครขอนแก่น
ปัจจุบันศึกษา ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โปรแกรมวิชา อุดสาหกรรมท่องเที่ยว
รหัสประจำตัวนักศึกษา 444329107
คณะวิทยาการจัดการ

คติ “ดีหรือชั่ว อยู่ที่ตัวเรา”

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวภาวิณี ผิวหอม
ชื่อเล่น ก้อยป
เกิด 6 กันยายน พ.ศ. 2525
อายุ 22 ปี
ภูมิลำเนา 302/19 หมู่ 5 ต.โพนทอง อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000
โทรศัพท์ 0-4027-4360

การศึกษา
ชั้นประถมศึกษา ที่โรงเรียนบ้านนาคู
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนบัวขาว
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่โรงเรียนบัวขาว
ปัจจุบันศึกษา ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โปรแกรมวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
รหัสประจำตัวนักศึกษา 444329119
คณะวิทยาการจัดการ

คติ “ทำวันนี้ให้ดีกว่าเมื่อวาน”

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวรุ่งนภา แสงกล้า
ชื่อเล่น รุ่ง
เกิด 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2525
อายุ 22 ปี
ภูมิลำเนา 153 ถนนสงเปลือย อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000
โทรศัพท์ 0-6635-0352

การศึกษา
ชั้นประถมศึกษา ที่โรงเรียนวัดชัยสุนทร
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์
ปัจจุบันศึกษา ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โปรแกรมวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
รหัสประจำตัวนักศึกษา 444329124
คณะวิทยาการจัดการ

คติ “ ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ”

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวอรชร สะอาดยิ่ง
ชื่อเล่น ป้อม
เกิด 25 กันยายน พ.ศ. 2525
อายุ 22 ปี
ภูมิลำเนา 106 หมู่ 8 ต. รัตนบุรี อ.รัตนบุรี จ.สุรินทร์ 32130
โทรศัพท์ 0-1769-5152
การศึกษา
ชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนอุทิศวิทยา
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนรัตนบุรี
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่โรงเรียนรัตนบุรี
ปัจจุบันศึกษา ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
โปรแกรมวิชา อุดสาหกรรมท่องเที่ยว
รหัสประจำตัวนักศึกษา 444329141
คณะวิทยาการจัดการ
คติ “ทำวันนี้ให้ดีที่สุด”

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY